

DINGSTA PAGRINDAS DERYBOMS KORÉJOJE

LIŪDNA TIESA IŠ "TIESOS"

PRASIMANYMAI

Okupuotos Lietuvos komunis-
tų partijos organas "Tiesa",
bardama komunistų žinioje Lie-
tuvoje veikiančios Eltos kores-
pondentus, akivaizdžiai parodė,
kaip gaminamos žinios pagal
partijos liniją, nieko bendro ne-
turinčios su įvykiais faktais.
Taip antai Eltos biuleteny,
birželio 14 d. buvo išspausdin-
ta žinia, pavadinta: "Stalininės
premijos laureato T. Tilvyčio su-
sitikimas su skaitytojais". Žinu-
tėj rašoma, kad Kazlų Rūdžio
įvykusioji skaitytojų konferen-
cijoje dalyvavo "Usnynės" au-
torius, kuris pasakojo, kaip jis
kūrė savo poemą, ir dar per-
skaitė keletą naujų eilėraščių.

"Žinutė įdomi", pastebi Tie-
sa, "bet kaip nustebtų Kazlų Rū-
dos gyventojai, paskaitę šią El-
tos žinutę kuriame nors laikra-
šty. Pasirodo, kad susitikimas
Kazlų Rūdžio visiškai neįvyko".
(Mūsų pabraukta).

"Tiesa" rašo, kad Kazlų Rū-
dos gyventojai nustebtų, jeigu
paskaitytų žinutę. Ji tuo pripa-
žįsta, kad gyventojai sovietiš-
kos spaudos neskaito, nes tada
jie jau būtų nustebe. Juo geriau
bolševikinės Eltos koresponden-
tams, įstaigoj kūriantiems raši-
nims apie pramanytus įvykius.

"VISUOMENINĖ GYVU- LININKYSTĖ"

Lietuvos komunistinė spau-
dos nemaža skiriama vietos "vi-
suomenės gyvulininkystės" ir iš
to vartojamas pasakymas "visu-
omeninė gyvulininkystė".

Tūlas V. Vitkevičius praneša
"Tiesai" iš Telsių:

"Šalia kolūkių-pirmūnų rajone
yra visa eilė ir tokių kolūkių,
kuriuose mažai krepinamas dė-
mesys į visuomeninę gyvulinin-
kystę. "Pažangos", "Sklausių",
"Tarybų Lietuvos", "Vienybės",
"Karlo Markso" "Masčio" kolū-
kiai neįvykdė gyvulininkystės
išvystymo plano, neapsirūpino
pašarais. Neremontuojama šie-
napūti reikalingas inventorių,
nesiruošiama siloso gamybai ir
t. t."

Mes jau seniai žinome, kad so-
vietams okupavus Lietuvą, pri-
viso bandos visuomeninių gyvu-
lių, ypačiai valdžios įstaigose ir
policijos sekinio punktuose. Iš
jų ūkinė nauda menka, kaip iš
ožio: nei taukų, nei plaukų. Jie
tik tinka žmonėms kankinti. Vi-
suomenės gyvuliai — tai Lietu-
vos nelaimė.

Persai apšaudė so- vietų laivą

TEHERANAS, Iranas. — Ira-
no vyriausias štabas paskelbė
apie įvykusį susišaudymą tarp
Irano pakrančių sargybos ir so-
vietų 700 tonų laivo, įplaukusio
į Irano teritorinius vandenius.

Iranas praneša, kad po pus-
valandžio pajūrio sargybinių
kulkosvaidžių ugnies sovietų lai-
vas pasitraukė. Sovietų laivo ap-
šaudymas įvyko Kaspijos uosto,
esančio Irano ir Sovietų Sąjun-
gos (Azerbaidžano) pasienyje.

Kiek anksčiau buvo pranešta
apie sovietų kariuomenės telki-
mą tuo pačioj erdvėj. Buvęs pa-
stebėtas ir vienas sovietų karo
laivas.

J. V. potvarkis prieš Čekoslovakiją

WASHINGTON, D. C. — J.
V. Valstybės Departamentas
šiomis dienomis paskelbė, kad
Amerika atsisako nuo specialių
koncesijų prekybai su Čekoslo-
vakija. Tai antras Jungtinių
Valstybių aktas, atkreiptas
prieš Čekoslovakiją nuo to lai-
ko, kai čekų vyriausybė arešta-
vo ir nuteisė dešimčiai metų
kalėti Amerikos korespondentą
William Oatis'ą.

Pirmas žygis ryšium su Oa-
tis'o įkalinimu buvo paskelbta
š. m. birželio 2 dieną, kad Val-
stybės Departamentas uždrau-
dė Amerikos piliečiams keliau-
ti į Čekoslovakiją.

Dabartinis žygis nepanaikina
prekybos su Čekoslovakija, bet
jis panaikina — specialias pri-
vilégijas arba koncesijas, ku-
rias pagal seniau pasirašytą su-
tartį J. V. Valstybių prekybą turė-
jo Čekoslovakijoje, o Čekoslo-
vakijos prekyba Jungtinėse
Valstybėse.

Jungtinių Valstybių valdžia
laikosi nuomonės, kad Ameri-
kos korespondentas tapo įkalin-
tas Čekoslovakijoje visai nepa-
grįstai.

Skerdynės bolševi- kų kasyklose

BEOGRADAS, Jugoslavija. —
Laikraštis Politika skelbia žinią
iš Čekoslovakijos, kad tenai bol-
ševikų valdomose uranumo ka-
syklose įvyko riaušės tarp dar-
bininkų ir policijos.

Riausių metu policija nušovė
60 darbininkų ir 200 darbininkų
sužėmė.

Streikai, bombos Argentinoj

BUENOS AIRES, Argentina. —
Argentinos geležinkelių ma-
šinistų ir kurikų unija paskelbė
streiką, protestuodama prieš Pe-
rono vyriausybę, uždraudus uni-
jai išsirinkti savo pareigūnus.

Tuo pat laiku keturiose gele-
žinkelių linijose Junin ir Inge-
niero White rajonuose bombos
buvo išplaisinti geležinkelių
bėgiai ir įrenginiai. Saugojant
stipriems policijos būriams vy-
riausybės darbininkai atstatė su-
siaiškumą dviejose linijose, o dvi
kitos yra vis dar uždarytos.

Perono sluoksniui kaltina už-
sieniečius, kiršinant Argentinos
darbininkus prieš Peroną.

Patikrins pieno kainą

WASHINGTONAS, D. C. —
Senato pranešime apie maisto
produktų kainas pastebėta, kad
yra per didelis skirtumas tarp
kainų, kurios mokamos ūkinin-
kams ir kurias moka vartotojai
krautuose.

Sen. Aiken, (rep. Vt.), pri-
klausęs maisto kainų pakomis-
jai, pareiškė, kad yra būtinas
reikalas ištirti, kodėl vartoto-
jai moka tokią didelę kainą už
pieną, palyginus su kaina, kurią
moka pieno gamintojams. Sena-
toriumi tekę girdėti, kad kai ku-
rie pieno tiekėjai tarpininkai už-
dirba per metus \$15,000 - \$16-
000.

Prez. Trumanas pasirašė naują kainų kontrolės bilį ir bilius
tapo įstatymu. Prezidentas pareiškė, kad naujasis bilius nėra pa-
kankamai stiprus infliacijai kovoti.

Numato automobilių, maisto reikmenų kai- nų kilimą

WASHINGTON, D. C. — Kon-
gresas šiomis dienomis priėmė
naują kainų kontrolės bilį.
Prezidentas pasirašė jį ir bilius
tapo įstatymu.

Naujasis įstatymas leidžia
kai kurių reikmenų kainas pak-
elti. Iš tokių reikmenų yra da-
ug. Todėl kainų kontrolės įsta-
tymo vykdytojai laukia
daugybės reikalavimų leisti
kainas pakelti.

Tarp pirmų reikmenų, ku-
riems bus reikalaujamos kainos
pakelti yra maisto produktai.
Kainų kontrolės raštinė apskai-
čiuoja, kad per vieną mėnesį
kainos maisto reikmenims pa-
kils tarp 5 ir 10 nuošimčių.

Laukiama, kad ilgai nedels-
damos automobilių įmonės pa-
reikalaus leidimo pakelti kai-
nas ir mašinoms.

Vokiečių raketa su lakūnu

BERLYNAS, Vokietija. — Tai
buvo 1945 metais, kada vokie-
čiai, patekę į beviltską padėtį,
ėmė bandyti raketą su lakūnu,
— rašo vokiečių žurnalas Revue.

Raketa skrido 55 sekundes,
lakūnas rodė ženklus, kad jis
gali išradimą suvaldyti. Sekun-
dė vėliau nusivožė stiklinis
dangtis, atimdamas lakūnui są-
monę. Raketa dingo debesys.

Vokiečiai norėjo tokias rake-
tas su gyvu žmogum panaudoti
prieš sąjungininkų bombonešių
telkinius.

Laukiama sen. Doug- las pareiškimo

WASHINGTON, D. C. — Kaip
šiandien, penktadienį, J. V. se-
nato komitetas ims svarstyti
paskyrimą federalių teisėjų
Chicago apskrįčiai. Senatorius
Douglas rekomendavo vienus
kandidatus, o prezidentas Tru-
manas paskyrė kitus.

Bet senatas turi paskyrimą
patvirtinti, ir patvirtinimo de-
batuose sen. Douglas ketina pa-
reikšti, kad prezidento paskir-
tieji asmenys jam asmeniškai
yra blėdingi, nepriimtini. Pa-
našus pareiškimas praityje ne
kartą yra sulaukęs prezidento
paskyrimą, ir prezidentui teko
naujus asmenis skirti.

Tyrinėjimas komu- nistų byloje nu- trauktas mėnesiui

WASHINGTON, D. C. — Ne-
ištikimos Kraštui Veiklos Tyri-
nėjimo Taryba darbavosi nuo
balandžio mėnesio 23 dienos
iki dabar. Ji apklausinėjo liudi-
ninkus ryšium su klausimu, ar
Amerikos komunistų partija tu-
ri užsiregistruoti Teisingumo
Departamente, kaip Rusijos di-
riguojama organizacija.

Ketvirtadienio pranešimas
sako, kad Taryba nutarė savo
darbą nutraukti iki rugsėjo 23
dienos. Per tą laiką į istudijuos
80 dokumentų, kuriuos įteikė
Teisingumo Departamentui. Do-
kumentai liudija, jog Ame-
rikos komunistai ima įsakymus
gauti iš Maskvos.

Kai Taryba vėl atnaujins po-
sėdžius, tai tikimasi, kad ji bus
prisiruošusi paskelbti komuni-
stų partijos klausime rekomen-
daciją.

Lengvatų bilius Korėjos karo veteranams

WASHINGTON, D. C. — Se-
natoriai George (dem. iš Geor-
gija) ir Kerr (dem. iš Oklaho-
ma) įteikė Kongresui bilį, ku-
ris liečia Korėjos karo vetera-
nus.

Bilius numato norintiesiems mo-
kytis veteranams valdžios pa-
galbą tiek mėnesių, kiek mėne-
sių jie išstarnavo kariuomenėje.
Jei pav. veteranas išstarnavo 6
mėnesius, tai gaus valdžios pa-
galbą mokytis šešis mėnesius.

Jei kurie vyrai buvo mokyk-
lose, kai tapo pašaukti karo
tarnybon, tai tokiems valdžia
pagal bilį turėtų duoti pagal-
bos nutrauktam mokslui už-
baigti.

7 dienų darbo savaitė rytų Vokietijoje

BERLYNAS, Vokietija. — Va-
karų Berlyne gaunama prane-
šimų, jogei komunistų valdo-
moje Vokietijoje ruošiamasi iš-
bandyti naujas planas. Pagal
jį įmonės bus operuojamos vi-
sas 7 dienas savaitėje. Darbi-
ninkai gaus vieną dieną poilsio
savaitėje — bet ne sekmadienį,
o kaip kuriam atsitiks: pirma-
dienį, antradienį ar kurią kitą
dieną.

Vėliausios žinios

—Komunistų taikos delega-
cija Korėjoj, reikalauja, kad de-
markacijos zona tarp lig šiol ka-
riaujančių armijų būtų išvesta
tarp 38 ir 38 lygiagrečių.

—Grupė lenkų jūreivių, suki-
lusių prieš savo laivo vadovy-
bę, atbėgo Švedijon ir prašo
leisti jiems pasilikti kaip politi-
niams pabėgėliams. Ta proga
pranešime primenama, kad trys
lietuviai neseniai atbėgo į Švedi-
ją, kur jų tolimesnis likimas
svarstomas švedų įstaigose.

—Komunistų sunkumai Bul-
garijoje kasdien didėja. Slaptoji
policija vykdo masinius depor-
tavimus, negalėdama tačiau pasi-
tikėti net aukštiaisais savo pa-
reigūnais. Suimta vėl aukštų val-
dininkų ir kariškių, simpatiza-
vusių Titui.

—Britų karo laivai Persų
jūroje (Irako vandenys) vyk-
do manevrus. Irano kariniai va-
dai guodžiasi, kad tai gali pa-
skatinti ir sovietus manevram
Irano pasieny.

—Sovietai pareikalavo iš vo-
kiečių 13 prekybos laivų už ka-
ro reparacijas, bet sąjungininkai
tam pasipriešino. Amerika
pakartojo savo reikalavimą grą-
žinti 600 laivų, paskolintų sovie-
tams karo metu. Sovietai sako,
tie laivai jiems ir toliau bus rei-
kalingi.

—Anglijos, Prancūzijos ir Ka-
nados karo ministeriai suvažia-
vo konferencijai į Kanadą ap-
svarstyti ginklų standartizavi-
mą.

—Pabėgusio į Rytų Vokietiją
buv. Kremliaus įgaliojimo Ame-
rikoje Eislerio buvusi žmona
Hellen Masing, pakviesta liudy-
ti į Senato saugumo komisiją,
patvirtino, kad ji apie 1930 me-
tus buvo sovietų šnipė Ameri-
koj ir žinanti daug paslapčių iš
5. kolonos veiklos Jungt. Vals-
tybėse.

"Bombardavo" mies- tą, jo gyventojams nežinant

BINGHAMTON, N. Y. — Vieto-
s gyventojai visą mėnesį gir-
dėjo lėktuvų skraidymą nakti-
mis aukštai virš miesto. Dabar
J. V. aviacijos atstovas prane-
ša, kad tai buvo kariniai pra-
timai. Strateginiu požiūriu bu-
vo "mėtomos bombos" į Bing-
hamtoną.

Jokių bombų nemėtė, bet ra-
daru pažymėdavo, kad įsivaiz-
duojama bomba tapo numesta,
o kiti kariai, žemėj stovėdami,
pagaudavo radaro ženklus ir
pranešdavo, kuriame taške me-
namos "bombos" nukrito.

Pagalba nukentė- jusiems

KANSAS CITY, Kan. — Nuo
potvynio Amourdale srity nu-
kentėjusiems bus pradėta sta-
tyti nauji namai, kurie kianuos
22 milijonus dolerių ir kurie ga-
lės priglauti 300 šeimų.

Suėmimai Bulgarijoj

VIENA, Austrija. — Gauti-
mis iš Bulgarijos žiniomis, te-
nai suimti 4 vyriausybės nariai
ir 4 generolai. Jie kaltinami dir-
bę Jugoslavijos naudai.

J. T. DELEGACIJA GRIEŽTAI LAIKOSI SAVO NUSISTATYMO

Komunistai dar netaarė galutinio žodžio, bet jų
paskutinis atsakymas buvo taip pat neigiamas

"Patarimai agita- toriams"

JUNGTINĖS TAUTOS, N. Y. —
Sovietai išleido iš spaudos 50
puslapių vadovėlių savo agita-
toriams po visą pasaulį. Vadovėlio
tikslas pamokyti ką ir kaip kal-
bėti bolševizmo nepažįstantiems
klausytojams apie Ameriką ir
kitas Vakarų šalis.

Išviečiai vyksta į Ameriką,
sakoma vadovėly, pilni vilties
apie naują gyvenimą, bet randa
išnaudojimą, panašų ir vergų lai-
kus. Wall Street nustato Ame-
rikos užsienio politiką, — tai
kitas propagandos kabliukas.
Šešiasdešimt šeimų kontroliuo-
ja Amerikos ūkinį gyvenimą.
Morgan, Rockefeller, Du Pont
ir Mellon minimi kaip didžiau-
siej vergų savininkai.

Agitatoriams patariama kir-
šinti žmones pasinaudojant ra-
siniais ir tautybiniais nesupra-
timais.
Tuo tarpu pradėtame leisti
anglų kalba laikraštį The News,
skirtame tariamai taikos propa-
gandai, sovietai cituoja Staliną
ir Lenina, kaip gero sugyveni-
mo su Amerika šalininkus.

Naujasis laivyno vadas

WASHINGTON, D. C. — Nau-
jai paskirtasis Amerikos karo
laivyno vadas, adm. William N.
Fechteler turi vardą kaip vie-
nas iš geriausių Amerikos kar-
vedžių vandenynuose.

Iš savo 55 metų amžiaus Fechteler
yra praleidęs 35 metus lai-
vyno tarnyboj. Ieškant kandida-
to į Jungtinį Atlanto pakto ša-
lių laivyno vadus, prez. Truma-
nas tada parinko adm. Fechteler-
į, prieš kurį ir senį jūrų val-
dovai britai nieko negalėjo pa-
sakyti.

Fechteler yra kilęs iš jūrinin-
kų šeimos. Jo tėvas buvo taip
pat admiras. Pirmojo pasaulio
karo metu jis tarnavo kau-
tynių laive Pennsylvania. Ant-
rojo karo metu jis buvo operaci-
jų karininku naikintųjų štabe.
Kiek vėliau Fechteler buvo pa-
skirtas kautynių laivo Indiana
komendantu. Jis su savo laivu
dalyvavo mūšiuose prie Marcus,
Gilberts ir Marshall salų Pacifi-
ke.

Po karo 1946 metais jis buvo
paskirtas Atlanto laivyno kreis-
erių ir kautynių laivų vadu, o
metais vėliau — Amerikos At-
lanto laivyno viršininku.

Vokiečių-japonų sutartis

TOKYO, Japonija. — Tarp
Vakarų Vokietijos ir Japonijos
pasirašyta nauja prekybos su-
tartis. Per metus šios nugalėto-
sios valstybės pasikeis prekėmis
\$30,000,000 vertės.

Kol dar nėra su Japonija pa-
sirašyta taikos sutartis ir kol ji
laikoma okupuotu kraštu, už Ja-
poniją sutartį pasirašė pulk.
Hamersley, kaip Sąjungininkų
vyriausios vadovybės atstovas.

TAIKOS STOVYKLA, prie
Kaesongo, Korėja. — Nežiūrint
Kinijos ir Korėjos komunistų
grasyms, kad nesutikus su jų
taikos sąlygomis, gali prasidėti
kas tai nepaprasto, Jungtinių
Tautų delegacijos pirmininkas
adm. Joy pakartotinai pareiškė
per paskutinį susitikimą, jog J.
T. delegacija nesutinka praves-
ti demarkacijos liniją ten, kur
komunistai nori (apie buvusią
sieną).

Per Peipingo radiją buvo pa-
skelbta, kad ir komunistų dele-
gacijos pirmininkas, šiaurinės
Korėjos generolas Nam Il atme-
tė sąjungininkų derybų sąlygą,
pasilikdamas prie savo pirmys-
čio reikalavimo.

Kaip žinoma, dabartinė fron-
to linija yra gerokai į šiaurę
(ypačiai šiaurės rytų sparne)
nuo buvusios sienos.

Per Peipingo radiją komuni-
stai aiškino, kad J. T. reikalavi-
mas yra ne tik be pagrindo, bet
kartu rodo geros valios trū-
kumą. Kai kurie J. Tautų dele-
gacijos nariai pareiškė INS Ry-
tų agentūros vedėjui, jog iš
tikrųjų gali pasitvirtinti anks-
tybesnis spėjimas apie komuni-
stų norą galutinai baigti niekais
pasitarimus dėl taikos atstaty-
mo.

Anglų komunistų spaudos ko-
respondentas, esąs "antrojo" pu-
sės, Willington, išsireiškė, jog
Achesonui pakartojus senąjį
Amerikos nusistatymą, taikos
derybos subyrės per 5 dienas.

Besiderinčios šalys vis dėlto
sutiko susirinkti tolimesniam
pokalbiui šį ketvirtadienį, 8 val.
vak. Chicago laiku. Vakarykš-
čiai pasitarimai užtruko 1 val.
20 min. Išgirdę adm. Joy nuo-
monę, komunistų 5 delegatai pa-
šnibždomis ėmė tarpusavy kal-
bėtis, ieškodami kaip formuluoti
atsakymą. Po kelių minučių ty-
los pasigirdo žinomas komuni-
stų reikalavimas, į kurį adm. Joy
griežtai atsakė "No".

Pasaulis su nekantrumu lau-
kia, kuo pasibaigs šio vakaro
posėdis.

Britanijos - Irano derybos prasidės kitą savaitę

TEHERANAS, Iranas. — Bri-
tanijos valdžia nutarė atnaujin-
ti derybas su Irano valdžia dėl
naftos. Derybos, manoma, pra-
sidėsiančios ateinančią pirmą-
dieną ar antradienį. Britų dele-
gacijai vadovaus Richard
Stokes, Britanijos "lord privy
seal".

Anglai gamina a. bombas

LONDONAS, Anglija. — Vy-
riausybės atstovas viešai prane-
šė, kad Anglija pradėjusi gaminti
atomines bombas. Tai yra
trečioji valstybė, po Amerikos
ir Sovietų S-gos, kuri pajėgia
pagaminti patį brangiausią ir
galingiausią ginklą. Paslaptys
anglams buvo jau seniai žino-
mos.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Laiškas Redakcijai

Kai kuriuose laikraščiuose tilpo žinutės apie mano isikūrimą Brooklyne. Mano žinomis šiuo metu gyvenu 4533 So. Greenwood Ave., Chicago, Ill., tel. DRexel 3-9448 ir laisvalaikio dirbu simpatizingame metalo fabrikelyje jaučioje ir šeimyniškoje nuotakoje.

Ta pačia proga pranešu "Draugo" redakcijai, kuri nežino mano vardo, kad dar prieš pirmąjį pasaulinį karą esmi pakrikštytas garbingu Antano iš Paduos vardu.

Jūsų Antanas Skėma

Vykstantiems i mokytojų iškyla

Visi lietuviai mokytojai, gyvenę Chicagoje ir apylinkėse, kviečiami su šeimomis ir bičiuliais dalyvauti mokytojų rengimoje išklyje Willow Springs miške š. m. rugpiūčio 5 d., sekmdienį. Vykstantiems i šią vietą užmiestiniams Bluebird busai pranešama: busai pradeda vaikščioti ir sustoja šiose vietose: Madison ir Ashland Ave. 7:12 val., Ogden ir Western 7:18, Ogden ir Kedzie 7:22, Cermak ir Pulaski Rd. 7:26, Cicero Ave. ir Cermak Rd. 7:30, Cicero ir Archer Ave. 7:37, Airport Terminal 7:40 — Willow Springs 8:03. Sekantieji busai eina sekmdieniais kas valandą.

Išlipus Willow Springs sustojimo vietoje, sekti būdiniųjų ar iškabų nurodymus. Programa prasidės apie 14 val. Užkandžiais apsirūpina patys iškylautojai.

L. M. S. Valdyba

Keturių Metų Mirties Sukaktis

ANTANAS GALKUS
gyv. 3942 S. Rockwell St.

Mirė 1947 m. rugpiūčio 4 d., sulaukęs pusės amžiaus.

Paliko dideliam nuliūdime moteris Marijoną, po tėvų: Sovaite, sūnus Walteris, marti Julie, anūkas Larry ir Delores; švogeris Pranciškus Sova ir jo šeima, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Liūdnam atminimui mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčioje 1951 m. rugpiūčio 4 d., 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti i pamaldas.

Mes Taves, mūsų brangus vyrą ir tėvelį, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, Marti, Anūka, švogeris ir Gimines.

Išvažiavo pas ligonį

Vakar rytė išvažiavo pas apsirgusį savo vyrą Petronėlę Millerienę, i Menominee, Mich., kur jisai yra paguldytas ligoninėje.

Kaip jau buvo "Naujienose" pranešta, Paul Miller, Chicagos Lietuvių Draugijos sekretorius, apsirgo, atostogaudamas Dunkų farmoje prie Cedar River, Mich., maždaug už 300 mylių nuo Chicagos. Jo žmona negalėjo išvykti iš darbo ir pasiliko Chicagoje.

Atėjus antram pranešimui, kad ligonio padėtis rimta, o traukinio i Menominee negalima gauti ligi popiet, Petronėlė atvyko i "Naujienas" prašyti pagalbos. Ją išvežino pas ligonį redakcijos štabo narys K. Augustas.

Skaitlingi Povilo Millerio draugai linki jam greičiau pasveikti.

Drauge su juo atostogavo Cedar River farmoje "Naujienų" redakcijos štabo narys Dr. P. Jonikas ir korespondentas Senas Petras. Juodu dar negrįžo. Šitaip susibėgus aplinkybėms, laikinai pasidarė šiek tiek keblumo dienraščio redakcijai.

SVETYS PAS V. PAČKAUSKĄ

Vincas Pačkauskas, 1645 N. Mozart St., visuomenėi yra žinomas netik kaip visuomenės veikėjas, bet ir kaip vaidintojas - artistas. Jis yra vienas iš senųjų scenos mėgėjų, jau 45 metus vaidina įvairiuose veikaluose, dažniausiai "senaliutuvio" rolėse. V. Pačkauskas siuvelių unijoj buvo stambus veikėjas ir lietuviško lokalo pirmininkas. Dabar yra išėjęs i pensiją, tad turi laiko ir su svečiais pabūvoti.

Prieš porą savačių jo brolio sūnus Petras Pačkauskas, kuris prieš porą metų atvyko i Jungtines Valstybes iš tremties ir apsigyveno Pensilvanijos valstybėje, atvyko i Chicago pasimatyti su savo dėde V. Pačkausku. Šio straipsnelio autoriui teko su svečiu susipažinti ir pabūvoti bei pasikalbėti. Tai tipiškas Lietuvos kaimo jaunikaitis, ramus, atviro būdo, nesiveržias i viršenybes, bet apdairus, miklus ir sumanus jaunolis; primena anų senųjų laikų Lietuvos artojelį, kuris nebuvo didmiesčio prarajų sugadintas.

Petras Pensilvanijoj dirba senelių ūkyje, kaip jo tvarkytojas. Mat, Petras Lietuvoj augęs kaime ir įgijęs teorisko ir praktiško patyrimo ūkio darbuose; be to, dar ir mašinas galis pataisyti. Tad jam ir ūkis tvarkyti yra lengva, už tai ir atlyginimą gerą gauna. Petras visai patenkintas gyvenimu dėdės Samo žemėje. Aplankęs savo dėdę išvyko atgal i Pensilvaniją.

K. Č.

Garsinkitės "N-nose"

ALBERTAS ANTANAS YURKUS
Gyveno 9900 South 8100 West Palos Park, Ill.

Mirė 1951 m. rugpiūčio 1 dieną, 7:30 val. ryte, sulaukęs 36 metų amžiaus. Gmės Cicero, Ill.

Paliko nuliūdę žmona Mary, pagal tėvus Schmela, sūnus Albertas, motina Marijona Yurkus, pagal tėvus Ashmentaitė, sesuo Emily Guzak, švogeris Juozapas ir jų vaikai: Terry ir Diane, uošviai: Veronika ir Peter Konecky, 2 tėtis: Josephine Pikužienė, jos vyras Jonas ir jo šeima, Barbara Rapienė, jos vyras Petras ir jo šeima, giminačiai: Antanas Olbikas jo žmona Ona ir šeima, Frank Ashmentaitis, jo žmona Adelė ir šeima, Povilas Celedinas, jo žmona Eugenia ir šeima, Bessie Shaulaitis, jos vyras Povilas ir šeima, Gaižiuči šeima, Apalonia Venckus, jos vyras Antanas ir šeima, Vienolė Sesuo M. Girarda ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4330 So. California Ave. Seštadienį, rugpiūčio 4 d., 8:15 val. ryte bus lydimas iš koplės i St. Synphrosas parap. bažnyčią, 62 ir Austin, o po gedulinkų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alberto Antano Yurkaus gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje i suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, Motina, Sesuo, švogeris, Uošviai, Tėtos ir Gimines. Laid. Direkt. A. Vasaitis, Tel. OLYmpic 2-1003.

Iš Kupiškėnų Kultūros Draugijos

Jau tik kelios dienos beliko iki Kupiškėnų Kultūros Draugijos pikniko. Jis įvyks sekmdienį, rugpiūčio 5 d., Juozo Liepos sode, priešais Lietuvių Tautines Kapines.

Išvažiavimas yra rengiamas tam, kad atžymėti Draugijos 16 metų gyvavimą ir kad suvažiuotų svečiai turėtų smagų laiką tyrame ore. Pageidaujama susipažinti su daugiau kupiškėnų ar rėmėjų, su kuriais dar neteko susitikti.

Išvažiavimas galės būti linksmas ir smagus, jei jūs, nariai, visi atvažiuosite ir dar atsivešite savo draugus bei kaimynus. Mano šis pranešimas gal pasieks ir apylinkės miestų kupiškėnus bei rėmėjus ir atostogaujančius kupiškėnus. Gal jie baigs atostogas vieną dieną anksčiau ir atvyks i Kupiškėnų pikniką.

Kviečiame visus Chicagos ir kitų kolonijų lietuvių i talką paremti Kupiškėnų Kult. Draugiją, kuri daug yra nuveikusi labdarybės srity.

Piknikas prasidės 12 valandą ir tęsis iki vėlumos. —P. B.

Apie vasarotojus ir kitos žinėlės

—Stella ir Mike Polock išvyko i Wisconsin valstybę ir ten jie vasaroja. Jie prisilaiko Port, Wis., bet iš ten aplanko ir kitas vasarvietes ir tenkinasi gražiais vaizdais ir išpučiais.

—Sophia Puniška, dukrelė Hypatia ir žentas Petras vasaruoti išvyko i Floridą. Iš Cypress Gardens gavau jų sveikinimą — atviruką, kuriame pavaizduotas raudonai žydinčios gėlės, vadinamos poinsettia, turinčios Kalėdų spalvos vaizda.

—Senas Petras (Martinkaitis) dabar yra Cedar River, Mich. Iš jo pranešimo suprantama, kad jis ten tikrai smagiai leidžia laiką: maudosi ir žuvena. Po atostogų, kai jis sugrįš, pamatysime kiek daug ir koliais dideles žuvis jis bus pagavęs, gal ir jo draugai čikagiečiai kiek nors laimės.

—Frances Dougnt, 359 Jefferson Ave., Aurora, Ill., sūnus prieš tris metus mirė namuose plaučių uždegimu. Neseniai prklaidą "Naujienose" buvo pasakyta, kad jos sūnus buvo Dėdės Samo tarnyboje. Šio liūdno įvykio trijų metų sukaktuvės buvo birželio 1 d.

—Stanley ir Josephina Stankus, 7156 S. California Ave., gegužės mėnesį apsigyveno savo naujoje, gražioje ir patogioje rezidencijoje. Ponai Stankai yra pažymėtina sėmoringi tautiečiai. Pasikeitė mintimis apie mūsų gyvenimą ir apie pasaulines žinias. Ponai Stankus suka, kad "žinių šaltinį" reikia nuolat papildyti, todėl ir pratęse "Naujienų" prenumeratą. Pp. Stankų dukrelė Stanislaiva yra baigusi aukštuosius mokslus ir dirba banke. Jų sūnus Antanas 1944 metais žuvo karo veiksmuose Italijoje. Po pasikalbėjimo ir po nuoširdaus p. Stankų svetingumo, atsisveikinom.

Smagu išgirsti draugus, jei kuo galiu patarnauti. Prašau nepamiršti mano adresą: 5916 So. Normal Blvd., Tel. EN 4-9055. Ona Dovgin

Bridgeportas žymus tavernomis

Bridgeportas yra pasižymėjęs tavernų gausumu. Vien tik nuo 31 iki 36 gatvės Halsted gatvėje yra 49 tavernos. Pamėginkit surasti kitą tokią vietą Chicagoj su tokiu gausumu tavernų! Tarp tautybių skirstosi sekamai: airiai turi 5, žydai 4, lenkai ir graikai po 2, italai 1, lietuviai laiko 33 tavernas, tarp jų ir du dypukai. Penkiuose blokuose yra lietuvių tavernų 33, tai kiek jų yra visoj Chicagoj?

Bridgeportas žymus tavernomis

Bridgeportas yra pasižymėjęs tavernų gausumu. Vien tik nuo 31 iki 36 gatvės Halsted gatvėje yra 49 tavernos. Pamėginkit surasti kitą tokią vietą Chicagoj su tokiu gausumu tavernų! Tarp tautybių skirstosi sekamai: airiai turi 5, žydai 4, lenkai ir graikai po 2, italai 1, lietuviai laiko 33 tavernas, tarp jų ir du dypukai. Penkiuose blokuose yra lietuvių tavernų 33, tai kiek jų yra visoj Chicagoj?

TRUMPAI

—Bernice Shimkus, kuri gyvena 6541 So. Talman Ave., mirė ir palaidota liepos 25 d. šv. Kazimiero Kapinėse. Paliko liūdinčius broį Praną, dvi seseris ir daug artimų giminių ir pažįstamų.

—Pas Antaną Ivaškevičių, kuris laiko užėgą 5262 So. Halsted St., atsilankė 3 plėšikai. Iš savininko atėmė 280 dol., kitus surinko iš svečių, viso laimėdami apie 400 dol. Apie įvykį pranešta policijai.

—Cecilija Dargis, 5469 So. Dorchester Ave., su grupe kitų 17 mergaičių išvyko atostogų i YWCA vasaros stovyklą, kuri yra netoli Lemont, Ill.

—Sgt. Clement A. Ambrose, 23 m., 818 Plainfield Ave., Joliet, Illinois, kaip tėvams pranešta, vasario 14 d. žuvo mūšyje prie Han upės Korėjoje. Sgt. Ambrose būdamas 16 metų, buvo įstojęs i prekybos laivyną. 1946 m. įstojo i kariuomenę, po 2 metų buvo paleistas atsargon, o pereitais metais vėl buvo pašauktas i kariuomenę ir žuvo kovodamas už laisvę.

—Pfc. Edward S. Lapinskas, 19 m., kurio tėvai Mr. ir Mrs. Walter B. Lapinskas gyvena 832 W. 33th Place, Korėjos mūšio lauke kovodamas marinių dalinyje buvo du kartus sužeistas: birželio 4 d. ir birželio 13 d. Jis yra baigęs Tilden High School. Korėjoje jis yra nuo š. m. balandžio mėnesio.

—Jurgis Statkevičius, 30 m., 1506 W. 64th St., ir Olga Vyšniauskaitė, 20 m., 1035 East 47 St., nutarę liepos 28 d. vesti, nuvyko i vedybų įstaigos raštinę gauti leidimą. Atlikę formalumą ir linksmi išėjo, bet vėliau pasigedo vedybų leidimo. Kitą dieną grįžo atgal naujo leidimo gauti. Bet County Clerk J. Daley įteikė tą patį vakarykštį leidimą, kurį, pasirodo, Jurgis buvo pametęs, ir kurį radęs darbininkas grąžino i raštinę. Olga užsakė taxi cab, kad tokia nelaimė vėl nepasikartotų. BKS

—Stanislovas Vaišvila, 1733 So. Desplaines St., yra ilgametis "Naujienų" skaitytojas. Jei kurią dieną paštas laikraščio jam neatneša, tai jis, nežiūrint savo seno 74 metų amžiaus, atplaučių uždegimu. Neseniai prklaidą "Naujienose" buvo pasakyta, kad jos sūnus buvo Dėdės Samo tarnyboje. Šio liūdno įvykio trijų metų sukaktuvės buvo birželio 1 d.

—Stanley ir Josephina Stankus, 7156 S. California Ave., gegužės mėnesį apsigyveno savo naujoje, gražioje ir patogioje rezidencijoje. Ponai Stankai yra pažymėtina sėmoringi tautiečiai. Pasikeitė mintimis apie mūsų gyvenimą ir apie pasaulines žinias. Ponai Stankus suka, kad "žinių šaltinį" reikia nuolat papildyti, todėl ir pratęse "Naujienų" prenumeratą. Pp. Stankų dukrelė Stanislaiva yra baigusi aukštuosius mokslus ir dirba banke. Jų sūnus Antanas 1944 metais žuvo karo veiksmuose Italijoje. Po pasikalbėjimo ir po nuoširdaus p. Stankų svetingumo, atsisveikinom.

Michigan City, Ind.

PIKNIKAS LAŠŲ ŪKYJE

American - Lithuanian Social Club liepos mėn. 22 d. turėjo gražų ir smagų pikniką gražiame ponų Lašų ūkyje, Michigan City, Ind. Buvo žaidimai ir šokamos polkos. Šokių konteste laimėjo Mrs. J. Lašas, Mrs. Gabalas iš Chicagos, Anthony Grakauskis, Mrs. A. Di-lis ir Alex Jokubaitis iš New Buffalo, Michigan.

Atvyko daug svečių iš Chicagos, Michigan ir iš Indianos apylinkių. Svečiai ant stalų susidėjo įvairių lietuviškai pagamintų gardumynų, valgė ir šnekučiavosi, o šeiminkė ponia Lašas visus vaišino jos pačios pagamintu naminiu sūriu, kuris svėrė daugiau kaip penkiolika svarų. Dainuodami lietuviškas liaudies daineles gražiame įvairių medžių ir gėlių darže, tik vėlai vakare svečiai išsikirstė pilni gražių išpučių ir atsivargę tyrė ore.

M. Mikšienė, koresp.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

BOLŠEVIKŲ ir nacių kalėjimuose kankintų politinių kalinių susirinkimas kviečiamas rugpiūčio mėnesi 5 dieną, 3 val. po pietų, Marquette Parko lietuvių parapijos salėje, 6812 So. Washtenaw Ave. Visi politiniai kaliniai gyvenantieji Chicagoje ir artimose kolonijose kviečiami atsilankyti. Bus aptariamai organizaciniai reikalai ir išrinkta vadovaujamoji organai.

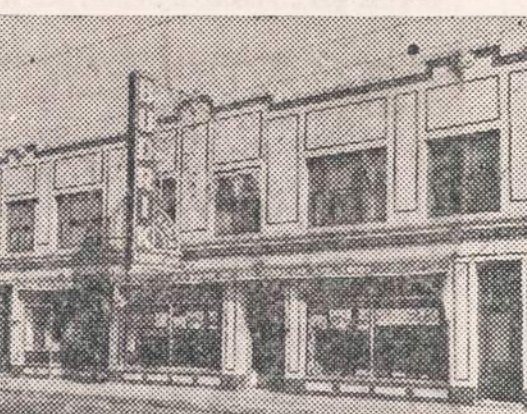
Organizacinis Komitetas.

KAS BUS?
"NAUJINIŲ"
DIENRAČSIO
PIKNIKAS
(jeigu norit, tai gegužinė)
KADA?
Sekm., rugpiūčio 19 d.
KUR?
LIBERTY GROVE PARKE
Willow Springs, Ill.

Kas bus,
Bus daug lietuvių — senųjų ir naujųjų ateivių bei čia gimusių jaunimo. Bus šokiai, užkandžių ir šaltų gėrų troškulių sušvelninti. O kas daugiau bus, — pamatysite, kai atvyksite.

Kaip ten nuvažiuot?
Automobiliais, Blue Bird autobusu ir kaip kas nori.

ĮEJIMAS NEMOKAMAS.

Nuoširdžiai užkviečiame visus atsilankyti i mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutaps didelių nuosimčių. Parduodame urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartmentams. Karpetai — kilimai, klejonkos, Parlor setai, gazoniai pečiai, skalbiamos mašinos, baldytuvai, miegamieji kambario setai, valgomo kamb. setai, minkšti kėslai, lempos, staličiai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos auksinės plunksnos, laikrodžiai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras papuosalai, radijos, ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virš 38 metalų prekyboje.
Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmdieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radijo Stoties programos leidžiamos sekmdienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pasaukite: atvyksim i jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt. ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidojimų ir dėl kitų visokių papuošimų.
690 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2324

URBA
Gėlių Mylinties, Vestuvės, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJINIŲ.

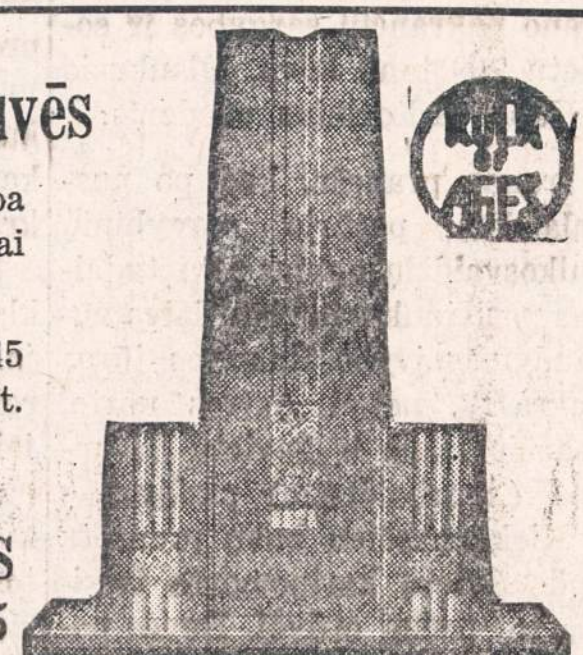
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLŲ PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIŪDĖSIO VALANDŲ
Saukite
MAŽEIKĄ & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudame koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANIAN AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

Rockford, Ill.

Trumpos žinutės

—Mūsų atostogautojai sugrįžta pilni energijos ir išpuščių; vieni gyrėsi pagavę sieksines žuvis, kiti gyrėsi aplankę aukščiausius kalnus ir žymesnes vietas.

—Jonas Rumčikas su šeima buvo Washington, New Yorke, lankėsi SLA raštinėje.

—S. Varekojienė sugrįžo iš Kanados, buvo pas savo gimines.

—Biznieriui J. Širvinskai išskrido į Los Angeles, Col., pas savo dukrelę Onutę, kuri ten gyvena.

—P. Alinauskai tepa ratus, šveičia Cryserį, — trauks į Sundun Mich. Jie tikisi susitikti pažįstamų iš Chicagos.

—Kultūros Draugijos metinis išvažiavimas buvo pasėkmingas, nors lietus daug sulaukė, bet pasirodžius saulei privažiavo daug žmonių, buvo svečių iš Dekalbos, iš Rochelle, Ill.

—Pp. L. Schmidt vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktis atžymėta jų namuose. Profesorius p. Liudvikas Schmidt Vokietijoje buvo pasižymėjęs smuikininkas. Jis dabar įkūrė muzikos studiją Rockforde, jo žmona lietuvaitė. Aš turėjau progos jubilijatus pasveikinti.

—Giltinė aplankė lietuvius: netikėtai mirė Pranas Levickas, sulaukęs 54 m. Jis namuose be atostogaudamas vašinosi stipriais gėrymais. Žmona sugrįžusi iš darbo rado jį negyvą.

—Mykolas Bloesca Blaškys mirė sulaukęs 73 m. Jis buvo angliakasy Springvalley, Ill. Išaugino 3 dukteris ir 5 sūnus.

—Juozas Šniauskas mirė sulaukęs 77 metų. Buvo nevedęs. Nuvežtas ir palaidotas New Haven, Conn.

—SLA 77 kuopos metinis išvažiavimas įvyks š. m. rugpjūčio 12 d. norvegų parkelyje, prie Kishwaukee kelio. Kuopa kviečia visus dalyvauti. Žinoma, ir aš būsiu.

—Kruviniojo Stalino tavorėkos turėjo slapta išvažiavimą Žuklienės farmoje. Jis pasėkė jų tavorščiai. Žinoma, išgerta už azijato Juozo sveikatą, neužmiršta nė V. Andriulio, kuriam gresia išsiuntimas į Stalino rojų. Išgerta daugiausia, kad sustiprintų savo nupuolusią dvasią ir laimėtų daugiau kapitalistinių dolerių — L. Joniko ir "Vilnies" langų fondai.

—Keistas įvykis — "fašistai" kalbėjo, komunistai klausėsi ir jiems plojo. Viena našliukė surengė 20 m. vienišo gyvenimo pagerbimui pobūvį Žuklienės farmoje. Sukvietė savo draugus iš Roselando ir Chicagos "raudondvario", o taip pat ir vietinius to paties plauko, na — ir keletą naujakurių tremtinių. Pagal komunistų terminologiją DP — tai fašistai, kryžiotikai. Jie savo iškalbingumu komunistus sužavėjo, per savo neapdairumą patekę ir raudonųjų tinklą. Nė rėkt, nė bėgt, prisiejo pabendrauti. "Naujienose" buvo rašyta, kad nors ir skirtingų pažiūrų, bet tarp svečių buvusi kuogeriausia draugiškumo nuotaika. Tik gaila, kad ta draugiška nuotaika besidžiaugusieji nepaprašė svečius sumesti bent po doleriuką BALFui ar Lietuvos laisvinimui, — tai būtų jie pamatę komunistų draugingumą. Zvalgas

Šis tas iš knygų prekybos

"Nemuno" knygynas nepraleidžia progos pasirodyti ten, kur yra didesnis žmonių susibūrimas. Š. m. liepos 29 d. jis buvo ir Sophie Barcus radijo piktinike. Šį sykį buvo didelis pareikalavimas maldaknygių ir sapnininkų. Maldaknygių pritrūko. Kiek daugiau parduota "Pelėdos", "Nemuno pakrantėmis" ir "Dulkės raudonam saulei" — Silpnai perkami žurnalai, kaip "Nemunas", "Karys" ir kiti.

JAV universitetų knygynai taip pat susidomėjo lietuviška knyga. Pennsylvania universiteto knygynas išsirašė iš "Nemuno" knygyno už \$142 senų prieškarinių autorių įvairių knygų.

Detroito JAV knygynas užsisakė iš "Nemuno" knygyno naujų leidinių — Kolupailos "Nemuna", Radausko "Strėlę Danguje" ir kiti, už \$24.

Indianos universiteto knygynas užsirašė Basanavičiaus pasakas ir Petravičiaus iliustr. leidinį.

Chicagos miesto knygynas per p. Pilką stengiasi nupirkti naujai išleistas knygas, bet nemažesnes kaip 120 psl. Paskutiniu laiku Chicagos knygynas pirkė Satrijos Raganos "Senam dvare" ir "Nemuno pakrantėmis". "Naujienų" administracijos daug kas prašo išsiųsti senų prieškarinių knygų, kurių labai mažai bėra.

As.

Studentai kviečia

pas save

Chicagos Lietuvių Studentų Draugija ruošia jaukų pobūvį — vakarienę, kuri įvyks š. m. rugpjūčio mėn. 10 d. (penktadienį) 7 val. vak. "Nielson's Restaurant" 79 ir Western g. kampe. Programoje įdomi dr. J. Valaičio paskaita, L. Stud. Sąjungos Centro valdybos pirmininko kol. V. Žvirždzio pranešimas, puiki vakarienė su linksmomis dalimi, ir pabaigai smagūs šokiai.

Norintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti iki rugpjūčio m. 4 d. pas Č. L. S. D.-jos sekretorę Danutę Kamarauskiatę, tel. SP 2-5415. Č. L. S. D. Valdyba

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Grand jury tirs Cicero įvykius

Grand jury iš 20 asmenų pradėjo tyrinėti Cicero įvykius, kuriuos neseniai išsukė vienos negrų šeimos įsikraustymas į namus 6139 W. 19th St. baltųjų žmonių apgyventame rajone. Nustatyta, kad grand jury ištiesa rugpjūčio mėn. sugaiš šitam tyrinėjimui.

Trečiadienį "maisto" vieta dar tebebuvo apjuosta spygliuota viela ir šalmuti tautinės gvardijos vyrai stovėjo sargyboje. Bet po to, kai grand jury rors apsilankė norėdami susipažinti su padarytais nuostoliais, sargybos buvo nuimtos, ir tautinės gvardijos dalinys įkurdintas netoli nuo Cicero esančioje vietoje, kad reikalui esant, vėl galėtų būti panaudotas tvarkai atstatyti. Tuo tarpu Cicero policija saugoja atakuotą namą.

20 butų namas yra tuščias ir kiekvienas butas yra maždaug tokioje padėtyje, kaip ir tas, į kurį negrų Clark šeima buvo įsikrausčiusi. Grand jury nariai reikšė nusistebėjimą ir pasipiktinimą neatsakingos misionerų vandalizmu. Vienas iš jų pareiškė, kad grand jury reikalauja ištiesi iki pagrindų, jeigu tam darbui reikėtų pašvęsti ir kelis mėnesius ir dirbti naktimis. Esą, tokiems įvykiams turi būti užkirstas kelias visiems laikams.

Kas matė tokį automobilį?

Orville Andrews, 3817 So. Wolcott, prašo chicagiečius padėti jam surasti automobilį, kurį jis pardavė už 1,200 dol., bet gavo tik 25 dol. rankpinių. Dabar jis pasigenda ir pirkėjo ir automobilio.

Automobilio aprašymas: 1949 Chevrolet convertible, 1939 Studebaker chassis, 1949 Kaiser priešakiniai bumperiai, 1948 Oldsmobile užpakaliniai bumperiai, 1949 Chevrolet Grill ir 1950 Studebaker šešių cilindrių motoras No. 505-230-039.

Garsinkitės 'N-nose'

Trumpa kelionė vogtame taxi

Is Montanos atsibastęs Henry Eliselda buvo užvakar Chicagoje suimtas po to, kai jis apipšęs taxi šoferį ir sėdęs į jo automobilį, norėjo pabėgti, bet savo nelaimėi atsimušė į stulpą Michigan Ave. prie Illinois St. Prieš tai jis buvo užkliudęs kiltą gatvėje pastatytą automobilį, kas atkreipė dėmesį dviejų policininkų, kurie ėmė jį vyti.

Narkotikų aukos

Dvi jaunos chicagietės merginos buvo suimtos, kai jos rengėsi iš vienos krautuvės Michigan Ave. pavogti moteriškų rūbų. Betardant jas paaiškėjo, kad jos užsiimdavo prostitucija norėdamos susidaryti pajamų narkotikams pirkti. Merginų suėmimas padėjo išaiškinti ir suimti narkotikais prekiausį Louis Stein ir vieną iš Gold Coast Lounge (1007 N. Rush) savininkų, Henry Kushin, su kurio sutikimu toje užėjoje merginos ieškodavo klientų.

Kas kam svarbu

Seržantas William Griggs nekantraudamas laukia atvyksiant iš Anglijos savo sužieduotinės, anglės su kuria susipažino ir per 4 valandas laimėjo jos širdį, kai jis viename Anglijos aerodrome laukė lėktuvo į Ameriką.

Anot jo, mergina jaučiasi laiminga galėsianti patekti į šį kraštą, tik susirūpinusi teirautasi, ar čia saldumniai ir kramtomoji guma nėra racijonuojamos prekės.

Skaitykite "N-nas"

Nauji zoologijos sodo įnamiai

Naujų veidų atsirado Brookfield Zoo gyventojų tarpe. Tai "akiniuotas" Ekvadoro lokys, du šiaurės Europos paukščiai ir dvi didžiulės tropikų gyvatės — smaigiai, vad. anakondos. Šitie eksponatai buvo iškeisti į dvi Sitatunga antilopes, kurios čia buvo išaugintos.

Devynių amatų kinietė

Panelė Sek Wai Lee, 25 m. Roosevelt College studentė, pasiryžusi savo tėvo, cino kasyklos savininko, padedama, įsteigti muilo pramonę Malajuose. Esą, vietoje pagaminti muilą atsieis pigiau negu importuoti. Ši energinga kinietė, be to, dar yra puiki pianistė ir smuikininkė, specialistė fotografė ir chemikė su bakalaureatės laipsniu.

"Naujienų" Gegužinė LIBERTY GROVE SODE Willow Springs, Ill. rugpjūčio 19 d.

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietuvių rašo bendruomeninė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

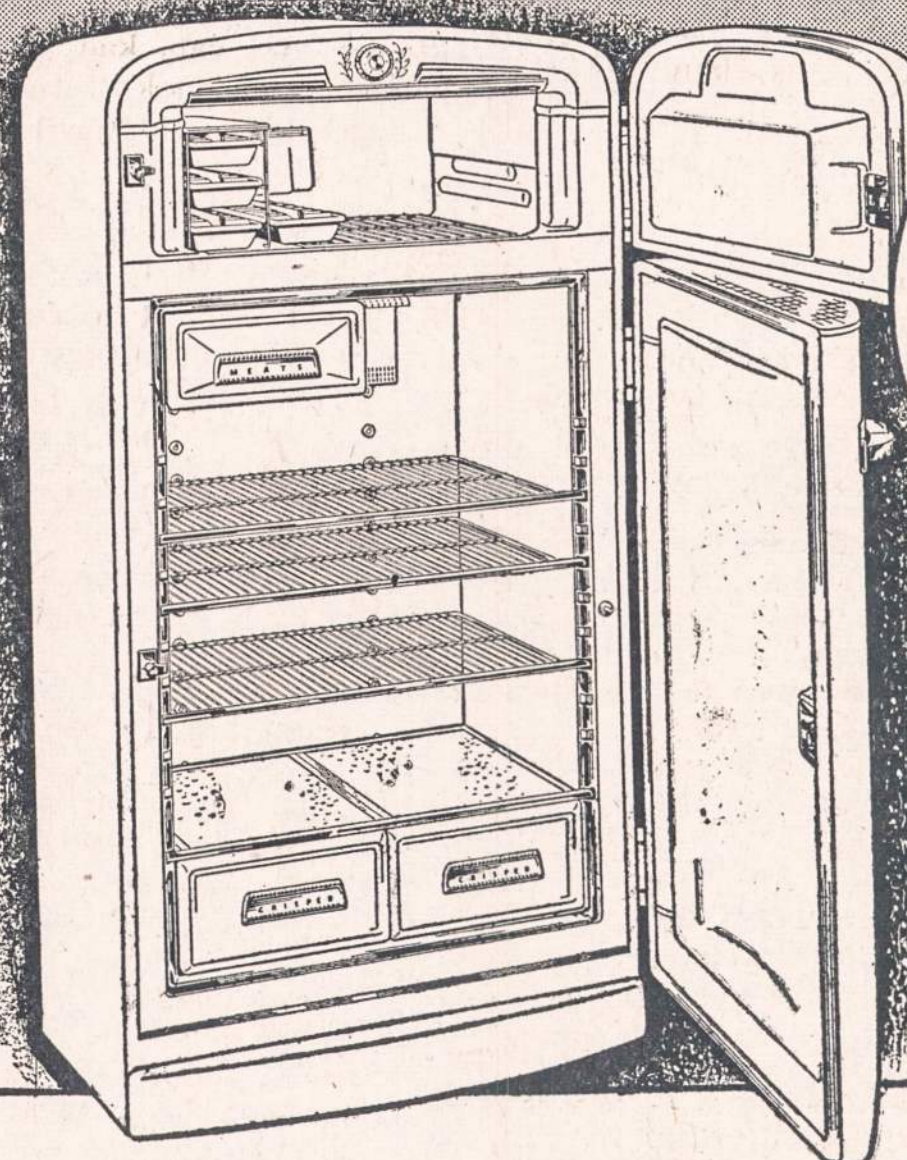
išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

DEMESIO: Nuo liepos 26 dienos "NL" spausdina istorinį Ministerio K. Skirpos rašinį "Sukiliminės vyriausybės genezė", kuriame vaizduojami tragingieji Lietuvos įvykiai. KAINA: Kanadoje \$5, visoje Amerikoje \$5,5, kitur \$6.

ADRESAS:

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

ABSOLUTELY FREE

27
New PHILCO
2-DOOR
Refrigerators
List Price \$439⁹⁵

to the owners of
the oldest electric
refrigerators in
CHICAGO

Register your old electric refrigerator in the
PHILCO Old Refrigerator Derby
SOLTIS HOME APPLIANCES

Nothing to Buy!
No Slogans to Write!
Just enter your old
Electric Refrigerator
...regardless of make!

Regardless of make or condition the oldest electric refrigerator being used in a home wins. The oldest entries will be awarded the famous PHILCO Model 1018 2-door Refrigerator ABSOLUTELY FREE! Come in and register today!

FREE
This New \$99⁹⁵
PHILCO
Radio-Phonograph
to the owner of the oldest refrigerator registered at this store.
PLUS 10 OTHER VALUABLE PRIZES!

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET

Tel. HEMLOCK 4-7095

3-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —PENKTAD., RUGPJŪČIO 3, 1951

METRICK'S PAINT STORE

LONDON AND SON, INC.

naujoje vietoje:
3414 ROOSEVELT ROAD
KEDZIE 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE

Dutch Boy House Paint.
Metric's Standard House Paint.
White and Gray — \$3.89 galonas.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENG. 4-5883
ENG. 4-5840

BIGANE & SONS

ANGLYS
IR
ALYVA

3596 Archer Avenue
Lafayette 3-0600

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS

KRAUTUVĖS

PECIAL SAIDYTUVAI, TELE-
VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-
MAS MAŠINOS, BALDAI, MAT-
RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi išmokėjimai.

Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIJOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE— (\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietyjimus.

Z. G. Stanis Company

2822 ARCHER AVENUE

Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšini-mo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūges, apsumkintas, paimk Alavijos grūdelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą.

KUR ramsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarimą.

Dėl paskolų geresnėms sąlygoms, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue
Grovehill 6-7575

J. PAKEL — Prezidentas

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki \$10,000.00 — by an Agency of the United States Government.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntymą:
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00

Užsienio:

Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Naujienei eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienei
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Iraniečiai Šaudo

Irano generalinis štabas sako, kad vakar Irano pasienio postas šaudė iš kulkosvaidžių į Sovietų 700 tonų karinį laivą, kuris buvo įplaukęs į Irano vandenį Kaspijos jūroje, arti Astara miesto. Po 30 minučių šaudymo, Sovietų laivas pasitraukė. Iranas ketina dar pasiųsti protestą Maskvai, kam jos karo laivas lenda į svetimus vandenius.

Tai menkas incidentas, bet jisai liudija, kad Iranas, besipykdamas su britais, nenori pagalbos iš Sovietų Sąjungos. Bolševikinio imperializmo irančiai bijo labiau, negu Anglijos arba Amerikos kapitalistų, kurie geidžia daryti biznį, o ne pavergti silpnės tautas.

Mirė E. Haldeman-Julius

Matyt, nuo širdies smūgio mirė žinomas „mėlynųjų knygelių“ leidėjas E. Haldeman-Julius, kurio kūnas buvo užtiktas liepos 31 d. privačioje maldynėje jo kieme. Jisai buvo sulaukęs 62 metų amžiaus; gyveno Girard, Kas. ir leido savaitraštį „American Freeman“, kurį beveik vienas jisai ir prirašydavo.

Velionies sumanymas perspausdinėti mažomis knygelėmis gerus mokslo, filosofijos ir istorijos veikalus ir pagarsėjusių rašytojų literatūros kūrinių turėjo nemažą pasisekimą. Tų „little blue books“ jisai išplatino 300 milijonų. Bet ne visų jų turinys buvo aukštos kokybės. Buvo, deja, išleista nemaža ir šlamšto, kurį paruošdavo leidėjo pasamdyti „mokslo popularizatoriai“, nedaug tenuousiokių apie tikrąjį mokslą.

Haldeman-Julius aistringai kovojo prieš visas „organizutas religijas“ ir šitoje kovoje varėjo kalbą ir argumentus, kurie galėjo patikti Kansas fermeriams, bet nevisada buvo skoningi.

Politikoje jisai nesuivokė. Jisai buvo įsitikinęs, kad „kapitalistinė spauda“ niekad nesako tiesos, kada ji kalba apie „kairiuosius“; todėl jisai netikėjo, kad Rusijos bolševizmas esąs toks blogas, koks jisai yra dabar piešiamas didžiuliuose laikraščiuose ir žurnaluose (o tie didieji laikraščiai ir žurnalai daugiausia bolševizmą išreklamavo!). Bet „mėlynųjų knygelių“ leidėjas visgi galop įsitikino, kad Rusiją valdo diktatūra; o diktatūrą jisai laikė negeru dalyku.

Per paskutinius kelerius metus Haldeman-Julius'ui pradėjo nesisekti, kai pigias, „ikišeninio“ formato knygas ėmė leisti rimtos firmos. Savo pajamoms padidinti jisai turėjo kreiptis į publiką, prašydamas aukų. Aukos plaukė, tačiau dėl jų kilo nesusipratimų su valdžia. Ši pareikalavo, kad Haldeman-Julius užsimokėtų užvilktus pajamų mokesčius nuo tų sumų, kurios buvo gautos aukomis; ir kai jisai atsisakė, pasiremdamas tuo, kad už dovanas mokesčių nereikia mokėti, teismas jį nubaudė kalėjimu ir pinigine pabauda. Nuteistojo apeliacijos skundas dar nėra išspręstas.

Šita byla galėjo pasunkinti jo širdies ligą, kuria jisai sirgo jau keleri metai.

Nežiūrint kai kurių jo ydų, reikia pripažinti, kad jo asmenyje iš Amerikos scenos pasišalino vienas žymesniųjų liaudies švietėjų, idėjų ir savo darbą daug energijos ir vadovavęs geriausiaisiais norais.

Vėl „Bendras Frontas“

Izraelio komunistai reikalauja, kad nauja krašto vyriausybė būtų sudaryta iš „darbininkų partijų“ koalicijos. Į tą koaliciją reikia pakviesti socialistinę Mapai partiją, kuri turi 46 atstovus, „kairiąją“ Mapam partiją su 15 atstovų, religinę darbininkų partiją su 8 atstovais, penkis arabų atstovus artimus premjerui Ben-Gurion ir penkis komunistų partijos atstovus. Viso — 79 atstovus iš 120 visų parlamento narių.

Tai sena komunistų taktika. Jie per visą rinkimų kampaniją plūdo premjerą ir Mapai partiją, kaip Vakary „imperialistų tarnus“, o dabar peršasi jiems į bendrą frontą.

Patyrimas rodo, kad, įėję į koaliciją su demokratinėmis partijomis, komunistai niekad nebūna sąžiningi jų bendradarbiai, bet visada stengiasi jas suardyti arba paversti savo įrankiu. Kur nekomunistiniai tokių koalicijų nariai neapsižiūrėjo, tenai jie susilaukė liūdnio likimo — pvz. Čekoslovakijoje.

Bus didelė klaida iš Izraelio socialistų ir demokratų pusės, jeigu jie komunistų sumanymui pritaras.

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — PENKTAD., RUGPUČIO, 3, 1951

MAO TZE-TUNG DIDESNIS UŽ STALINĄ?

(APŽVALGA)

Kinijos komunistai nenori būti klusnūs Maskvos Kremliui. Jie nori, kad Kinija būtų nepriklausoma nuo Sovietų Rusijos, lygus Rusijai partneris, o ne jos vasalas.

Savo vadą Mao Tze-tung jie stato net aukščiau už Staliną. Šitokias išvadas daro Washingtono korespondentai broliai Alsop'ai, analizuodami eilę Kinijos komunistų partijos pareiškimų ir oficialioje jų spaudoje pasirodžiusių raštų.

Reikšmingiausias dalykas, sako tie korespondentai, atsitiko šiomis dienomis: Kinijos komunistų Politbiuras paskelbė rugpjūčio 1 d. 18 šūkių savo armijai, ir šilame dokumente *„ne vieną kartą nepamiršo Jis mūsų“*. Komunistų partijai, šitaip neparodyti pagarbos „didžiajam tautų vadui“, tai mirtina nuodėmė.

Bet jau ir anksčiau buvo ženkly, kad tarp Peipingo ir Kremliaus prabėgo juoda katė. Alsop'ai rašo:

Tai pasireiškė septyniuose ilgose, Kinijos komunistų partijos pareiškiniuose, kurie buvo išspausdinti liepos mėn., partijos 13 metų sukakties proga. Juos neseniai persiuntė Valstybės Departamentui Amerikos generalinis konsulas Hong Konge. Skaitydamas šiuos dokumentus, priein kelias išvadas, kurių svarbiausias galima suformuluoti taip:

Mao Tze-tung, Kinijos komunistų vadas, žiūri į komunistinę Kiniją, kaip į Sovietų Sąjungos sąjungininkę, bet nepriklausomą ir lygią Sovietų Sąjungai. To ne gana. Mao anaiptol nesitenkina tik satelitinio vado vaidmeniu, bet laiko save lygiu Stalinui ir net aukštesniu už jį ideologine prasme. Visai aišku, kad iš šito Kinijos komunistų vado nepriklausomo nusistatymo gali kilti kėlumų su Sovietų Sąjunga.

Mao Tze-tungo garbinimas

Iš tų septynių jubiliejinę tūkstantį keturiuose visai nepamirėtas „didžiojo“ Stalino vardas. Vietoje Kremliaus viešpaties, yra garbinamas Mao Tze-tung.

Washingtono korespondentai rašo:

Straipsnyje, kurį parašė (Kinijos komunistų) politinio departamento vicepirmininkas, apie Staliną visai nebuvo minimas, o Mao vardas paminėtas 47 kartus ir vis su tokiais pat adoracijos pareiškimais, kokiais visomet būna apsupamas Stalino vardas Sovietų Sąjungoje ir europiniuose satelituose. Išista eilė straipsnių baigiasi įprastais komunistų šauksmais, bet su reikšmingu pakeitimu. Šaukiama ne „Tegyvuoja didysis Stalinas!“, bet „Tegyvuoja draugas Mao Tze-tung, kinų liaudies revoliucijos organizatorius ir vadas!“

Mao Tze-tungui ir Kinijos komunistų partijai, tuose rašiniuose, atiduodami visi nuopelnai dėl Kinijos revoliucijos pasisekimo. Tarp tūkstančių straipsnių žodžių tik vienoje vietoje užsiminta, kad ir Sovietų Rusija šiek tiek padėjusi kinams.

Visi komunistinės revoliucijos aprašymai tuose straipsniuose yra persisunkę aistringa kinų nacionalizmo dvasia. Už daug švelnesnio nacionalizmo pasireiškimus pas Europos satelitų komunistus daugelis jų buvo negailestingai likviduoti.

Mao — ideologinis autoritetas

Bet skaudžiausias Kremliaus valdovo ambicijai dalykas bene bus tas, kad Kinijos komunistų raštuose Mao Tze-tung yra keliamas į aukštesnę, kaip didis „marksizmo-leninizmo mokslo“ autoritetas, didesnis dargi už patį Staliną.

Kinijos komunistų vadas, girindamas „marksizmo-leninizmą“ savo paties sukurta „Kinų revoliucijos teorija“. Tai esąs naujas „marksizmo-leninizmo“ išsivystymas, turįs didelę reikšmę viso pasaulio komunistiniam sąjūdžiui.

Mao revoliucijos teorija yra paremta vyriausiais jo „puikiu

karo mokslu“, kuriam ligi šiol nebuvo lygaus pasaulyje. Patairiama, beje, studijuoti „atviromis akimis“ ir pažangą Sovietų Sąjungos karo mokslą, bet duodama suprasti, kad draugo Mao idėjos esančios geriausios.

Tuo būdu Kinijos komunistai visai nušluostė nosį didžiajam Josifu.

Tačiau, ar tai reiškia, kad Mao Tze-tung rengiasi būti Kinijos komunistų partijos paminėjimo Tito, sunku pasakyti. Kinijos komunistų įsivėlimas Korėjos karą, surišo jiems rankas. Be Maskvos pagalbos jie šitos kovos tęsti negali! O pasitraukti iš karo, prisipažinus, kad jisai pralaimėtas, grėstų prestyžo netekimu Kinijos žmonių akyse. Todėl Peipingo diktatoriui bus nelengva nusikratyti Kremliaus „globa“, bent arimoje ateityje.

„BURŽUAZIJA IŠSIGANDO“

Kominformas rengia rytiniam Berlyne didelį propagandos

PAVERGTOJE LIETUVOJE

KAIP SOVIETAİ ŽLUGDO LIETUVOS ŽEMES UKI

(ELTA) Kadangi niekas netiki komunistų skelbiamais „laimėjimais“ žemės ūkyje, ypač įvedus kolchozų sistemą, tai jie žmonių prakištą surinktais pinigais leidžia visokias brošiūras, kuriose, klastodami duomenis, stengiasi jais pūsti žmonėms miglą į akis, nors, anot vieno pereinamais metais atvykusio iš Lietuvos mūsų tautiečio, visi mato, kaip ten, kur „seniau juovavo kviečiai ir lyg mūras kilo javas, šandien stypos kolchozo usyns“. Viena iš tokių brošiūr yra ir K. Liaudies „Žemės ūkio pakilimas Lietuvoje“.

Tas tariamasis pakilimas tėra nebet tik autorius galvoje, tačiau kad galėtų tikėti kiti, prirašyta daugybė suklustotų duomenų, kuriais su komunistiniu akiplėšiškumu ir operuojama. Palygink kad ir britų veikale „The Baltic States“ (išl. 1938 m. Londone) paskelbtus 1930 m. duomenis su komspaudos šandien skelbiamaisiais „laimėjimais“, matome, kad jiems ir dabar dar toli šaukia iki tų laimėjimų, kurie buvo N. Lietuvoje pasiekti po ilgo ir vargaus karo per dešimt metų, būtent 1930 m. Tada, pvz., miežių buvo gauta 10,7 kvintalo, 1951 m. tikisi nuo 7,5 iki 8,5, o 1955 m. — užplanuota gauti 10,9 iki 10,5; grūdų 1930 m. gauta 11,9, 1951 m. — nuo 7,85 iki 8,85, 1955 m. — 10 iki 11; linų 4 nuo 2,2 iki 2,4 — 2,4 iki 2,6. Nors 1930 m. Lietuvos teritorija siekė tik 55,000 kv. km., o šandien LTSA apima 62,500 kv. km., sovietinius skaičius tiktų sumažinti dar 12 procentų), tada Lietuvos raguočių buvo 1,033 (tūkstančių), o 1955 m. bus (bent taip užplanuota) tik 800; melž. karvių buvo 800, o bus tik 390; kiaušinių 1,027, 1955 m. bus 500; avių buvo 603, o 1955 m. bus 260. Po 33 komunistinio valdymo metų Rusijos gyvulių ūkis nebuvo pasiekęs net 1913 m. lygmenų. 1946 m. pačių komunistų tų spauda paskelbė šį gyvulių procento sumažėjimą Lietuvoje: arklių 39,3, raguočių 50,3, kiaušinių 61, avių 45. Iš viso Sovietai gyvulių ūkį 1955 m. bus pasiekę tik 56 proc. 1930 m. lygmenų, nekaltant jau apie paskutinių metų N. Lietuvos gyvulių ūkio pakilimą.

LIETUVA SUKURTA

„VAKARŲ IMPERIALISTŲ“

Tačiau, nepaisant to, minimosios brošiūros 3 puslapyje skelbiama, kad 1940 m. „atsivertė keliai trumpiausiu laiku įveikti atsilikimą, kuriam buvo pasmerkęs Lietuvą kapitalistų, dvarininkų ir buožių viešpatavimas, kurie, Vokietijos ir Anglijos-Amerikos imperialistų padėjimu, 1918-1919 m. pamaugė jauną Lietuvą. Tarybų respubliką“. Toliau taip posterigaujami (4 psl.) „Sunkus buvo darbo valstiečių gyvenimas buržuazinėje Lietuvoje. Dešimtys tūkstančių d. valstiečių ūkių už nepakeliamas skolas buvo parduoti iš varžytinių. Daugiau kaip 40,000 darbo valstiečių buržuazinės valdžios metais neteko savo žemės ir nuėjo bernauti. Šimtai tūkstančių lietuvių negalėjo rasti darbo gimtinėje ir buvo priversti keliauti ieškoti duonos kaimyninėse ir JAV, Brazilijoje, Argentinoje ir kt. šalis, kur būdavo dar žiauriau išnaudojami. Lietuvos kaimas skurdo vargė ir tamsoj. Tačiau, nepaisant to, tie dabar „padaryti laimingais“ d. valstiečiai, jeigu tik būtų laisvi, čia pat patys savo rankomis sugrąžintų visus kolchozus, o iš prakeiktų JAV, Argentinos ir kt., kur nors ir ne viskas yra gerai, niekas vis dėlto ir tą „pragydytą tarybinę Lietuvą“ nenori grįžti.

kermošių, pavadintą „Pasaulio Jaunimo Festivaliu“. Į jį bus vežami traukiniais, busais ir sunkvežimiais berniukai ir mergaitės iš Rusijos ir visų satelitinųjų kraštų — ir, žinoma, prigabens jų tenai šimtus tūkstančių.

Bet to kermošiaus rengėjams pikta, kad jie negalės panaudoti savo propagandai jaunimo iš laisvųjų šalių. Plačiai išsiskelėjusi komunistų „penktoji kolūma“ juk galėtų atvežti į „Festivalį“ irgi keliolika vagonų jaunulių. Tačiau vakarinės valstybės neduoda vizų.

Štai kaip šitą faktą komentuoja A. Bimba:

Buržuazija susirūpinusi. Ypatingai išsigandę socialdemokratai. Bijų, kad jaunimas gali užsikresti komunistinėmis idėjomis.

Bet dar klausimas, kas yra daugiau išsigandęs. Juk i komunistų valdomus kraštus visą laiką uždaryta kelias žmoniems iš užsienio, ir jų kraštų gyventojams draudžiama po mirties bausmės grėsme išvažiuoti kitur.

Jei kam kinkos dreba, tai, tur būt, daugiausia „komunistų tėvynės“ viešpatijoms.

Gi darbu jau „aprupinti“ arti milijono mūsų tautiečių — Sibiro taigose. Vis dėlto „buržuai“ tokių masių niekur neištrėmė. Toliau rašoma: „Nuo Tar. Sąjungos tautų vystymosi kelio lietuvių tauta buvo atplėsta prievarata...“ Taip moka meluoti nebet tik bolševikai, skelbdami tokią netiesą: priešingai, „laimė bendradarbiu su Sov. Sąjunga“ buvo nutiesta per tūkstantis lietuvių lavonų...

Kad ir ne viskas buvo tobula N. Lietuvoje, bet tie trūkumai nublanksta prieš tą baudžiją, kurią įvedė Sovietai su savo kolchozine sistema, nors žmonėms veidmainiaujami jie ir sako: „71,000 buv. kumečių, bežemių ir mažžemių gavo 585,000 ha žemės, kuri buvo atimta iš dvarininkų, vieunuolių, bažnyčių ir kt. stambesniųjų žemvaldžių“. Atimti tai atėmė, bet tuo žmonių laimingesni nepadarė, priešingai, visus paverė berais, „priverstinę juos prie žemės“, senaisiais dvarininkų laikais žmonės buvo tokiu būdu „gavę žemės“ dar daugiau, tik ir tada jie nebuvo taip prie jos „prigirtinai“, kaip kad „laisvų tarybų šaly“. Dabar jie yra ne tik kolchozo vergai, bet dar turi tuo per prievaratą „džiaugtis“ ir Stalinui už tokią „laimę“ dėkoti. Dar daugiau autorius skelbia netiesą, 16 psl. rašydamas, kad „buržuazinė žemės reforma padėjo su stiprėti buožiui ir Lietuvos buržuazijai“. Taip galvodami, tie sov. „rašytojai“ turėtų čia pat pridėti, kad ir bolševikai, atimindami iš visų visokią nuosavybę, jų terminais tariant, taip pat „stiprina buožes“. Dar daugiau „sustiprinti“ tie, kurie seniai išlipo po velėną ar velką nepakeliamą našta Širio ir pirkia stovyklose. Prieš tokių „džiaugsmo kūrėjų“ žygius nublanksta ir caras, ir naciai su fašistais...

KA DAVĖ LIETUVOS ŽEMES REFORMA?

Pradėjus vykdyti žemės reformas įstatymą (1920 m.), kaip tik Lietuvoje išsikūrė 40,000 naujakurių ir 90,000 mažesniųjų gavo papildomai žemės, o 274,815 žemės ūkių skaičiaus per 50 ha pasilikę vos 2 proc. su truputėliu, gi dirbamos žemės plotas padidėjo veik 1 milijonu ir pasiekė 2,935,800 ha. 22 psl. skelbiama, kad „okupaciniais metais vokiškių grobikiai (turėtų pažymėti: bolševikų draugai. E.) iš Lietuvos išvežė ir sumaikino 224,000 arklių, 390,000 karvių, 100,000 kiaušinių ir 277,000 avių. Bendra suma nuostolių, kuriuos fašistai okupantai padarė Lietuvai, sudarė 17 milijardų rublių“. Tenka laukti, kada K. Liaudies parąšys, kiek nuostolių lietuvių tautai padarė kiti okupantai: bolševikai. Ar ir jarm, nors ir komunistai, jei jis nebijo tiesos, šie grobikiai nepasirodys dar didesni ir už anuos? Ką bolševikai klasiškai moka dar geriau už jų puolamas savo buvusius draugus, vokiškuosius grobikus, tai atimtinė iš kitų, grobti svetimas gėrybes. Taip ir pats autorius prisipažįsta (bent atidaryti sugrovė ir tą sugrovimą bolševikiška propaganda nori pavaizduoti kaip laimėjimą).

KOMUNISTAI YPAČ PUOLA VIENIKIAMIUS INDIVIDUALINE UKINKINIAMU SISTEMA

Mat, vienikiemiai klūva kolchozinei sistemai visais atžvilgiais. Išsyk smul-

kinio ūkio, bet paskiau ir patys pamatė, kad ir čia „negerai“. Dar Leninas savo laiku kalbėjo, jog „individualinis ūkis kasdien, kas valandą gimdo buožę — išnaudoją“ (30 psl.). Kiek — pagal Leniną — dabar komunistinių buožių sukurtą Lietuvą? Todėl tie bolševikų reformuoti ūkiai buvo vėl pradėti stambinti — ir tokius dvarus, kurių dabartiniais bolševikams pavydėtų visa eilė jų taip keikiamų dvarininkų. Ką sakyti komunistai, jei tokius kol. ūkius būtų sukiūrę, pvz. fašistai ar naciai? Ar jie ir tada reikėtų tokį pat pasitenkinimą, kaip kad autorius cituojamas Lietuvos KP VI suvažiavimas, kuris „atkreipė ypatingą dėmesį į socialistinės (ir čia bijosi žodžio „komunistinės“) o dangstosi kitu — „socialistinės“) visuomenės nuosavybės apsaugą kol ūkiuose ir kol. auklėjimą kom. dvasia“. 1950 m. sausio mėn. Lietuvoje buvo jau per 6,000 tokių kol. ūkių, o 1949 m. daugelis jų vidutiniškai mokėjo (ir tai tik popieriuje) po 5—6 kg. grūdų ir 2—3 rublius už darbdienį. Gal vienas ar du ir davė (dėl propagandos) tiek, bet daugumas nedavė, tik kodėl autorius nenusako, kaip su tokiu atlyginimu gali jie išsiversti ir koks jų gyvenimo ir atlyginimo vidurkis yra palyginus su V. Europos arba tu keikiamų JAV darbo valstiečiais: kurie turi daugiau dirbti, kokią turi kas laisvę ir kurie daugiau uždirba ir geriau gyvena? Tada, tokius konkrečius duomenis skelbdamas, negalėtų taip begėdiškai tvirtinti, kad „kol. ūkių santvarka kelia Tar. Lietuvos žemės ūkio lygį ir negirdėtą aukštį, sudaro jam visas sąlygas toliau klestėti“, jei jau net pavyzdiniu laikamas „Tarybinis Artojas“ (Biržų apskrity) už darbdienį davė tik po 7 kg grūdų, 180 gr cukraus, 2 kg bulvių ir po 1 rublį pinigais. O kaip su maistu ir išgyvenimu? Ir ką iš tikro už tuos rublius jie gali nusipirkti, jei 1 kg duonos kainuoja 5 rublius ir vyriška eilutė net 1,000?

Nebent tik tiek vargai vietoj realaus atlyginimo gali pasidžiaugti: propaganda, medaliai, trimtavimui, kad „darbas kol. ūkiuose tapo šloves, garbės ir didvyriškumo reikalu.“ Tai ir viskas, bet medaliu tuščio pilvo ne užkisi, nors bolševikai ir per visus radifonius skelbtų, jog „pasiekti visi sėkmes kol. ūkių gamybos srityse laimėjimai per 1 masinio kol. ūk. judėjimo Lietuvoje metus savo mastu dešimtis kartų viršija tuos menkus laimėjimus, apie kuriuos 20 m. be paliovos trimtavo buržuaziniai Lietuvos valdovai“.

Jeį jau taip „viršytų“, nereiktų kad ir per šiuos metus paruoti 40,000 žmonių įvairių kolūkinį kadru, idant jie „saugotų visuomeninę kol. ūkių nuosavybę, kaip akies vyzdį, saugotų ją nuo priešų pasikėsinimų“ (58 psl.). Saugotų tam, kad būtų kuo daugiau išvežti į Rusiją. Pagaliau, kam saugoti, jei visi žmonės taip džiaugiasi Stalino saule? Ir kur tie priešai, jei anot šveicarų radio, net 99,99 proc. balsuoja už „tėvą ir mokytoją“? Ir ką tie „liukčiai gali padaryti prieš šimtus tūkstančių bolševikų kariuomenės, šnipų, emvėdistų ir pačių bolševikų kiekviename kolchoze agentų? Taigi, yra ne taip. Jų deklamuojama, jog „prasmenga į praeitį senasis Lietuvos kaimas, tamsus ir šilkes; sparciai auga naujas kolūkinis Lietuvos kaimas su priešakine tarybine agrotechnika, su elektra ir radiju, su kinu ir spirkia skaitytka...“ O mes pridėsim: su visomis tomis gėrybėmis besinaudojančiu kolūkiečių vardu ir jų sąskaita emvėdistų naganu, kad tie „išlaisvinti žmonės“ neužmirštų už savo vergiją „padėkos reikšti“, jas net iš viso pavarėdėmis pasirašydami. Idant tuo būdu būtų suklaidinti nebet ne išmanantieji...

Kaip prieš I-jį pas. karą, kaip apskaičiuojama, kasmet iš Lietuvos išvykavo svetur per 10,000 Lietuvos jaunimo, tai N. Lietuva, žemės našumui ar derliui beveik padvigubinus, suvartojamų kalorijų skaičium priartėjo prie aukšto standarto šalių, kaip Skandinavų kraštai, kur kiekvienas gyventojas per dieną suvartoja daugiau kaip 3,000 kalorijų ir 1938—39 m. svetur apsigyventi išvyko vos 707 asmenys. O mirtingumas iš 20 proc. prieš I-jį pas. karą 1940 m. nukrito iki 12,6. Tik vienoje JAV jis siekia 10, o tokios Anglijos 12,6, Belgijos 12,8, Suomijos 13,2. Gi darbingų ir sveikatingų žmonių skaičium Lietuva buvo viena iš pirmiausių visoje Europoje — 1939 m. sviesto eksportuotoja 17,000 tonų, kiaušienos 40,913, 1940 m. studentų skaičius (ir tai ne bolševikų lygmenis) siekė arti 6,000 etc. Gi dabar bolševikai Lietuvos ūkį iš pagrindų sugrovė ir tą sugrovimą bolševikiška propaganda nori pavaizduoti kaip laimėjimą.

Norėdami dar daugiau žmonėms apdumti akis, komunistai Lietuvos stato 3 filmos apybraižas: apie raudonųjų gestapininką „rašytoją“ A. Gudaitį-Guzevičių ir prie jo pridėda dar Dotnuos selekcijos stotį ir Sov. Sąjungos bokso meistrę lietuvi A. Sočiką. Kai tas važinėjo po užsienį, sovietai visur skelbė, kad jis — rusas ir tik dabar — propagandai — jau prirėkė jį vėl padaryti lietuviu.

Jau ir E. Petrauskienė-Zalinkeičai-

LAS veidas be kaukės

VALYMAI VOLDEMARININKŲ ORGANIZACIJOJE

Prieš kiek laiko buv. voldemarininkai Kanadoje išteigė savo organizaciją, pavadintą LAS, į kurią per nesusipratimą buvo įstoje žmonių, nieko bendro su voldemarininkų siekimais ir užmačiomis neturintų. Vis labiau aiškėjant organizacijos tikrajam veidui, iš jos prasidėjo narų pasitraukimas. Neseniai pasitraukė net daugelis Kanados Vietininkijos Centro Valdybos ir Toronto skyriaus valdybos narių.

Š. m. liepos 23 d. įvyko Toronto skyriaus valdybos sekretorės Vandos Jakubickienės suauktas skyriaus susirinkimas, kuriame pranešimą darė St. Jakubickas. Iš nedaugelio apsilankusių vos nevos pavyko sudaryti naują skyriaus valdybą, kurioje skyriaus pirmininko pareigas pasiėmė pats Jakubickas, o Jakubickienė ėjo kontrolės komisijon.

Rugsėjo 16 d. „vietininkijos garbės gnyėjo ir LAS vyr. valdybos nutarimu“ šaukiamas LAS Kanados vietininkijos skyrių atstovų suvažiavimas rinkti visus vietininkijos valdomuosius organus. Suvažiavime, kuris įvyks „Laisvosios Lietuvos“ patalpoje, galima bus dalyvauti tik su pakvietimais, tuo būdu tikimasi išvengti nepageidaujamos viešumos.

„LAS vyr. valdybos patvarkymu“ š. m. rugpjūčio 25 d. šaukiamas „Laisvosios Lietuvos“ spaustuvės šerinkimo visuotinis susirinkimas. Susirinkimo tikslas perinkti spaustuvės valdybą.

Taip p. Jakubickas, vyr. valdybos padedamas, kurioje, kaip žinoma, sėdi daugumoj jo vienminčiai, tikisi išlaikyti valdžioje.

PERVERSMININKŲ GARBINTOJAS

Toronto LAS leidžiama „Laisvoji Lietuva“, kuri prieš kiek laiko buvo pavirtusi mėnesiniu žurnalu, o dabar, po poros mėnesių pertraukos, vėl pasirodė kaip dvisavaitinis laikraštis, redaguojamas St. Jakubicko ir Jono Mašiot, idėjų idomų St. Jakubicko rašini, kuris gerai paryskina šios organizacijos veidą.

„Nuo LAS iškūrimo Kanadoje, — rašo p. Jakubickas — vietos komunistų ir JAV socialistų spaudoje pasirodydavo žodis — voldemarininkai ir tuo buvo stengiamasi visuomenei pavaizduoti kaip kažką nepaprastą.“

Dėl tos priežasties Toronto, viena- me LAS susirinkime buvo užklausta: ar žodis voldemarininkai yra šmeižtas? Į tą klausimą, kiek prisimenu, trumpas žodžiais atsakymą esą davė toki: žodis voldemarininkai nėra joks šmeižtas ir tas pavadinimas yra gimęs nuo gruodžio 17 perversmo, kurio dalyviai yra mūsų laisvės kovų savanoriai-kūrėjai, kariuomenė ir visi garbinant lietuviai. Jie visi, kaip ir Nepriklausomybės kovose, jautė savo šventą tautinę pareigą gelbėti Lietuvą nuo socialistų sudaryto chaoso, kurio metu gresė net Nepriklausomybės netekimas.

Ir toliau: „Naujiene“ lyg Ameriką atradusios jau kelintį metą šaukia — LAS — voldemarininkai, voldemarininkai LAS ir t.t. O jei kas jas rimtai užklaustų ką „Naujiene“ nori tautai pasakyti, tai jos neturėtų tam atsakymo. Ir kas gi čia yra nepaprastu? Prof. Voldemaras yra vienas iš tautinės srovės ideologų ir šulų, o LAS yra tautinė organizacija. Todėl pavadinimas vienu ar kitu tautinės srovės ideologų vardu tik patvirtina faktą, kad LAS yra tautinė, o ne socialistinė organizacija.“

Galų gale, p. Jakubickas pereina į prof. Voldemaro garbinimą:

„Prof. A. Voldemaras yra vienas iš pirmųjų Lietuvos Nepriklausomybės idėjų skleidėjas, kovotojas, pirmasis Ministeris Pirmininkas, aukšto ir reto mokslo ir gabumų žmogus ir didelis patriotas visą savo gyvenimą paaukojęs Lietuvos geroi ir josios laisvei. Prof. Voldemaro sveikas tautinis brendimas, melis savo gimtajam kraštui, turėtų būti pavyzdžiu visai mūsų jaunajai kartai. As asmeniskai esu labai laimingas, kad Dievas davė man toki protą, jog būdamas dar 16 metų galėjau atskirti savosios nuo svetimųjų...“

Šie pasisakymai tikrai nereikalingi komentarai. Kalbant gi apie p. Jakubicką, protą, kurio jis jautėsi taip patenkintas, tai reikia vis dėlto pastebėti, kad truputis apsišvietimo, ypač sėdant ir redaktoriaus kėdėje ir tariantis ir diktatorių — tikrai nepakenktų.

J. J.

tė seka vyro pėdomis: tas padarytas Stalino premijos „laureatu“, o jį gavo sureišuotį dainų ir šokių montažą „Klestėk, šalie gimtoji“. Muzikinis jo vadovas buvo „stalininis laureatas“ J. Švedas, o šokių ir žaidimų — toks pat „laureatas“ J. Lingys.

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOS paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienrašį.

NAUJAS VEIDAS

PSICHOLOGINIS ŠKICAS

1.

Pirmieji žingsniai buvo labai sunkūs. Su kiekvienu kojos pakėlimu smilkiniuose muše, tarytum, kūjo smūgiai. Drabužiai lipo prakaitu prie kūno. Rankos ir kojos virpėjo smulkiai. Lyg įkaitintas atrodė oras, kvėpuojant, ir džiovino gerklę.

I pasivaikščiavimo pabaigą Valentino širdis ėmė silpniau mušti. Prie kojų, rodos, buvo pririšti sunkūs svoriai. Tarytum iš po žemės išgirdo jis seselės balsą:

— Užteks šiai dienai. Dabar gulkite. Kaip rugių maišas griuvo Valentino ir jo lova. Seselė jį prilaikė. Ilgai ilgai Valentino galvą tik trūkdiojančiai alsuoti. Mintys nesirio. Veidai degė.

— Gerti... Seselė padavė puodelį virinto vandens. Užjausdama, perbraukė ranka Valentino plaukus. Pažvelgė į jo pilkas akis. Malonus ir jaunas jos veidas spindėjo šilima ir nuosirdžia užuojauta.

— Ar galiu gauti veidrodį...? Valentino balsas nedrąsiai ir kampaniškai palatoje. — Noriu pamatyti kaip atrodo dabar mano veidas.

Seselė išėmė iš balto chalato kišenės apskritą veidrodėlį ir laikė jį ties Valentino veidu. Šypsodamasi, pridūrė:

— Patariu užsiimti ūsėliais, tai būsite dar gražesnis kaip pirmiau.

Iš veidrodžio į Valentino žvilgsnį visai svetimai ir naujas veidas. Bombos skveklėdavo jo veido bruožus pakelti pagrindai. Abiejų smilkinių plaukai su šaknimis ir oda buvo raute išrauti. Toje vietoje oda pasidarė rausvesnės spalvos. Ryšy su odos susitraukimu smilkiniuose, po operacijos abiejų Valentino antakių galai, ties akis kampais anksčiau besileidžiant žemyn, dabar gražiai ištiesė ir vienodai išstūžai kilo į viršų, tuo pačiu labiau paraiškindami aukštą karką. Apie akis Valentinas jaučė tarytum varžimą, o akys, gerai išžiūrėjus, atrodė ištrios, kaip pas kina, nes jų kampai odos suvarkimu buvo tempiami viršum. Išoperuota nosies kaulo dalis suliginta: dabar ten, kur anksčiau kilo gana plati ir kiek strazdanota kuprelė, buvo visai lygu. Naujoji nosis buvo kur kas dailėnė už senąją. Tik biaušus raudonas randas ties pat viršutine lūpa tiesėsi nuo panosės duobelės iki dešiniojo lūpų kampo. Išties, atauginus ilgesnio plauko ūsus, galima būtų dailiai nusišlėpti šį trūkumą. Keli randai ant smakro ir kaklo buvo nežymūs.

— Aldona manęs visai nepažįst... — susnabzdėjęs Valentinas, stebėdamasis visiškai savo veido pasikeitimu.

— Ką jūs pasakėte? — seselė pasi lenkė ties juo, meiliai žvilgdama į jo akis.

— Sakau, kad žmona manęs nepažįst.

Seselės akys kažkas staiga užgeso. Nusivylimu ir nuostabos kupinas klausimas davė Valentiniui suprasti, kad grakščioji Ina jam neabejinga.

— Kaip? Tai jūs, vedę? — pratarė ji, ir, kad nusišlėptų savo jausmus, tuoj pakėlė toną: — Aš nė galvot negalvoju, kad jūs galit būti vedę...

Valentinas šyptelėjo.

— Jau aštuoneri metai... Ir dukrėlė taip, jau dabar bus... taip, jau šešti metai. Kažin, ar jos dar tebegyvos? Gyveno Heidelbergėje... Dar tada nemaniau, kad sąjungininkai taip greit mus atskirs.

Seselė Ina sėdėjo nuleidusi galvą. Valentinas nutilo, spėliodamas ką ji galvoja. Jis jau seniau įtarė ją turint jam šiltesnių jausmų, kaip paprastas draugiskumas. Dabar su nulinkusio šviesios garbanomis ji liūdne: liūdne pažvelgdavo į jį, nutilusi ir spėliojanti jos kancios gilumą.

Greit pažvelgusi į rankinį laikrodį, Ina pakilo.

— Aš jau turiu eiti... Vakare dar ateisiu pamatuoti temperatūrą. Nė nepažvelgusi į Valentino ir net slėpdama nuo jo savo veidą, greitais žingsniais išėjo pro duris.

— Ina... Bet šviesi stovykla jau dinga koridoriuje.

— Gaila mergaitės... Tokia graži, išauklėta... Be reikalo aš jau buvau meilus — reikėjo daug šurkščiau su ja elgtis... O dabar jai tiek skausmo, kai prasitariau apie save...

Valentinas atsislošė į pagalvę.

— Bet juk ir man ji patinka. Kažkas joje traukia mane, nežinau kas. Gal tai vienoda profesija mudu artina. Ji taip pat muzikė, ne mečėja, bet bebaigianti konservatoriją ir tik dėl karo nutraukusi studijas... Tai matyti iš jos įsprusimo paimausiose muzikos klausimuose... O būtų gera, kaip kad ji kvietė, išėjus iš ligoninės, ją aplankyti ir suruošti jai namuose jaukų, šeimyninį koncertą — aš gročiau smuiku, o ji man akompanuotų... Rodos, aš net pažadėjau jai ir daviu žodį tai įvykdyti, o ji jau planavo ką ji pakvies į šį koncertą. Iš minčių jos pažįstamų pavardžių ir titelių jau tada sprendžiau, jog tai bus žymus, inteligentingi ir kultūringi vietiniai austrai. Ji iš geros šeimos, išauklėta, taktiška, švelni ir nepaprastai jautri...

Su ja būtų malonu ir ramu gyventi... Valentinas pakratė galvą, lyg nuvaikydams muses.

— Kas man? Nejaug galiu pamiršti, kad Aldona yra brangesnė už viską pasaulį? O aš jau siekiu mintyse kitos... Argi Ina per mėnesį slaugymo būtų mane taip užbūrusi? Juk tokia me amžiję... kiek metų aš dabar turiu? Trisdešimt penkerius, taip... Tokiame amžijėje argi aš galiu mylėti kitą moterį. Tiek pergyvenus bendrų nelaimių ir vargų... Ir meilės nuotykių... Ir štai, dabar taip lengvai pasiduoti pirmai švelnesnei būtybei ir jos žavumui. Ne! Tai praėjus, kaip praeidavo daugelis kitų tokių pagundų ir pasiūlytų naktų... Juk kitos taip pat nesugebėdavo išmušti manęs iš pusiausvyros, o jau gerokai praėjo laiko kaip aš blaiviuosiu visais tokiais paklydimais... Tik mano Aldona per aštuonerius metus supradavo tokius nuotykius, žinodama, kad aš jos neapleisiu. Ji įvertindavo mano atgailavimus, mokėdavo man atleisti, kaip švelni motina atleidžia išdykusiam vaikui. Ji visada būdavo tyli ir rami, nors ir įsijudavo mano neįtikimybe. Ji žinodavo, kad muzikantai, menininkai dažnai daugiau įsivaizduoja įsimylėję, o išties myli stipriai ir karščiau savo iškintą. Ji žinojo, kad aš niekad nekeisiu jos į nieką kitą. Kažin, ar ji dar tebėra gyva? Kaip jaučiasi mano mažytė dukrėlė Danutė? Juk aš šešis mėnesius nesu matęs savo šeimos! O juk per tą laiką krito ne tik Heidelbergas, kuriame mane laukė, bet ir Passau, kur aš guliu po operacijos. Žiaurus karas jau pasibaigė, frontai, mus atskyrę, jau nebekovoją. Europa eina dabar naujais taikos keliais... O, greičiau, greičiau pasiekti šeimą ir kartu su ja kovoti su gyvenimo viensulais ir bangomis... Siekti šeimyniškos laimės, kurti, dailinti savo lizdėlį, taisyti gerbūvį, sveikata..."

Valentinas nusispyvė.

— Kokių velnių aš dabar pavyduliauju ir be reikalo save neruošiu. — kuone garsiai išspruko jam. — Ar aš turiu tam kokią pagrindą. Ne... O gal. Juk anais metais Aldona ketavo su manimi ir pati man prisipažino net būdavo su juo... Kažin, ar ne buvo tad jų tarpe daugiau ko... O čia, Berlyne, ar ne rodė ji simpatijų anam karą gydytojui..."

Valentinas sustojo. Apsispyvėjęs, nematydami nieko arti, pusbalsiu pratarė:

— Beprotis! Idiotas! Gana, gana! Dar, ko gero, aš iškarto pasidarysiu pavydus..."

Priešgale geležinkelio stoty, apsirūpinimo bilietu ir ruošdamasis išvykti, užmiršo savo neramias mintis.

Passau, Regensburgas, Nuernbergas, Wuertburgas, Mannheimas. Visą tą kelią Valentinas atliko per dvi savaites, kai kur naudodamasis traukiniais, rečiau sunkvežimiais, o daugiau eidamas pėsčias. Sąjungininkai, užėmė pultų koncertą. Visi stebėjosi Valentino temperamentingu grojimu ir nepaprasta pirštų technika. Iš muzikos profesorius jis išgirdo daug pagyrimų ir komplimentų.

Tačiau jau kitą rytą jis stovėjo prie durų, spausdamas Inos ranką. Jo išbalsuote po ligos veidą spindėjo tik akys, o virš lūpų juodavo nedidelė, dailūs ūsėliai, slėpdami biaušų randą.

— Turiu ieškoti savo priesaikos, Ina. Nuosirdžiai tau dėkoju už kantrų slaugymą ligoninėje ir už visą rūpestį... Tavęs aš tikrai ilgai neužmiršiu..."

Ina ramiai pažvelgė į Valentino: — Žinau, kad mes, moterys, esame silpnos... Bet, juk mes visos tokios, kaip aš ne kartą tau ligoninėje sakydavau, ypač kada esame vargės... Aš su tavim atsiveikinu, bet tikiuosi, kad ir aš, silpna mergaitė, būsiu tau kada nors reikalinga, tai... neužmiršk... neužmiršk aplankyti mane, kai tau bus sunku ir jausiesi vienišas ir apleistas... Sudiev... Laimingai pasiek Heidelbergą...

Valentinas nepajuto kaip jo ranka iššlydo iš jo delno ir pati Ina dinga už durų. Jos žodžiai dar skambėjo Valentino ausyse, o pažįstamas jos kvapų aromatas dar jautėsi vėsiamie gužės ore.

Tarytum vydamas šalin gražiąją pagundą, Valentinas papurtė galvą ir atsiduso. Paskui ryžtingai nužengė gatvę.

— Mes visos silpnos, kai esame vargės... Sie Inos žodžiai giliai įkrito Valentino į samonę dar gulint ligoninėje.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

3½ metų Cassandra Comiskey stebi, kaip prez. Trumanas įteikia Garbės Medalį jos tėvui leitenantui Henry A. Komiskey iš Hattiesburgo, Mississippi. Medalis įteiktas leitenantui už nepaprastą pasižymėjimą mišiuose Korejoje.

nėje, o dabar jie atrodė galbūt būti pranašingi. "Juk Aldona liko be jokios paramos, viena su mažu vaiku svetimame krašte... Mano paliktų pinigų galėjo neužtekti. Gal jos puikus mėsėnis nesu matęs savo šeimos! O juk per tą laiką krito ne tik Heidelbergas, kuriame mane laukė, bet ir Passau, kur aš guliu po operacijos. Žiaurus karas jau pasibaigė, frontai, mus atskyrę, jau nebekovoją. Europa eina dabar naujais taikos keliais... O, greičiau, greičiau pasiekti šeimą ir kartu su ja kovoti su gyvenimo viensulais ir bangomis... Siekti šeimyniškos laimės, kurti, dailinti savo lizdėlį, taisyti gerbūvį, sveikata..."

Valentinas nusispyvė.

— Kokių velnių aš dabar pavyduliauju ir be reikalo save neruošiu. — kuone garsiai išspruko jam. — Ar aš turiu tam kokią pagrindą. Ne... O gal. Juk anais metais Aldona ketavo su manimi ir pati man prisipažino net būdavo su juo... Kažin, ar ne buvo tad jų tarpe daugiau ko... O čia, Berlyne, ar ne rodė ji simpatijų anam karą gydytojui..."

Valentinas sustojo. Apsispyvėjęs, nematydami nieko arti, pusbalsiu pratarė:

— Beprotis! Idiotas! Gana, gana! Dar, ko gero, aš iškarto pasidarysiu pavydus..."

Priešgale geležinkelio stoty, apsirūpinimo bilietu ir ruošdamasis išvykti, užmiršo savo neramias mintis.

Passau, Regensburgas, Nuernbergas, Wuertburgas, Mannheimas. Visą tą kelią Valentinas atliko per dvi savaites, kai kur naudodamasis traukiniais, rečiau sunkvežimiais, o daugiau eidamas pėsčias. Sąjungininkai, užėmė pultų koncertą. Visi stebėjosi Valentino temperamentingu grojimu ir nepaprasta pirštų technika. Iš muzikos profesorius jis išgirdo daug pagyrimų ir komplimentų.

Tačiau jau kitą rytą jis stovėjo prie durų, spausdamas Inos ranką. Jo išbalsuote po ligos veidą spindėjo tik akys, o virš lūpų juodavo nedidelė, dailūs ūsėliai, slėpdami biaušų randą.

— Turiu ieškoti savo priesaikos, Ina. Nuosirdžiai tau dėkoju už kantrų slaugymą ligoninėje ir už visą rūpestį... Tavęs aš tikrai ilgai neužmiršiu..."

Ina ramiai pažvelgė į Valentino: — Žinau, kad mes, moterys, esame silpnos... Bet, juk mes visos tokios, kaip aš ne kartą tau ligoninėje sakydavau, ypač kada esame vargės... Aš su tavim atsiveikinu, bet tikiuosi, kad ir aš, silpna mergaitė, būsiu tau kada nors reikalinga, tai... neužmiršk... neužmiršk aplankyti mane, kai tau bus sunku ir jausiesi vienišas ir apleistas... Sudiev... Laimingai pasiek Heidelbergą...

Valentinas nepajuto kaip jo ranka iššlydo iš jo delno ir pati Ina dinga už durų. Jos žodžiai dar skambėjo Valentino ausyse, o pažįstamas jos kvapų aromatas dar jautėsi vėsiamie gužės ore.

Tarytum vydamas šalin gražiąją pagundą, Valentinas papurtė galvą ir atsiduso. Paskui ryžtingai nužengė gatvę.

— Mes visos silpnos, kai esame vargės... Sie Inos žodžiai giliai įkrito Valentino į samonę dar gulint ligoninėje.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Jau eidamas pažįstama gatve, atidžiai dairėsi aplink, bene pamatys kur bėgiojančios Danutės ar einančios ir krautuvę Aldonos. Tačiau visur tik svetimi veidai. Priėjo prie savo buto. Širdis smarkiai daužėsi krūtinėje, kai jis paspaudė skambutį.

Duris atidarė šeiminingai abejingų veidu.

— Štai, šeiminingai te pati, pagyvenusi moteriškė. Ji mažai pasikeitė... Ir Valentinas staiga atsiminė savo naują veidą.

— Was wünschen Sie, bitte? Valentinas dar šypsojosi ir ieškojo žodžių, kuriais primintų jai, kad tai jis, Aldonos vyras — Herr Tarutis...

Labai pasėkmingas piknikas

ROCHESTER, N. Y. — Liepos 29 dieną Rochesterio lietuvių suruošė labai gerą pikniką. Diena pasitaikė graži, žmonių prisirinko daug.

Piknikas vyko Schitzen Parke, miesto pakraštyje. Gražiausiai aprūdytam automobiliui buvo skiriamos dovanos. Didžiausias automobilių karavanas nuo šv. Jurgio bažnyčios per Hudson Ave. ir Ridge Road važiuojo tiesiai į pikniko vietą. Keli automobiliai buvo labai gražiai apkaityti.

Automobilių judėjimą tvarkė paskirti Silvestras A. Butrim ir Petras Pikūnas. Automobilių privažiavo pilnas parkas.

Piknike veikė didelis baras, valgių vieta ir mažasis baras. Pikniko komisijos pirmininkas buvo Petras Norkeliūnas. Jam teko visam reikalui vadovauti. Už baro dirbo Anna ir Emilė Kazlauskaitės, Ona Mockevičienė, o maistą gamino ir svečius maitino Joana Dubickienė, Zuzana Zdanavičienė, Anna Denis ir kitos moterys.

Piknikas praėjo labai tvarkingai. Jaunimas visą laiką šoko didelėje šokių salėje, o vyresnieji užkandžiavo, girksėjo ir kalbėjosi su pažįstamais. Piknike buvo žmonių iš East Rochesterio ir aplinkinių miestų gyvenančių lietuvių fermerių.

Pikniką rengė BALFAS. Piknikas turės atnešti gražaus pelno, bet jis visas bus skiriamas tremtyje esantiems lietuviams šelpti. Rochesterietis.

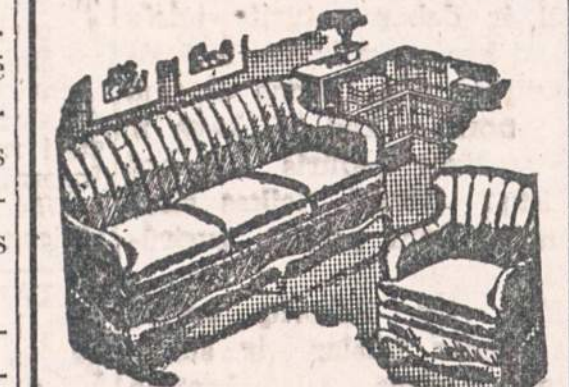
"Naujienu" Gegužinė

Sekmadienį, RUGPIŪČIO 19 D. LIBERTY GROVE PARKE Willow Springs, Ill. BUS GERA MUZIKA SOKIAMS

DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 8, ILL. Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 1 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Skaute: Yards 7-7381.

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija DIRBTINŲ DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos. OLYMPIC 2-3740 4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

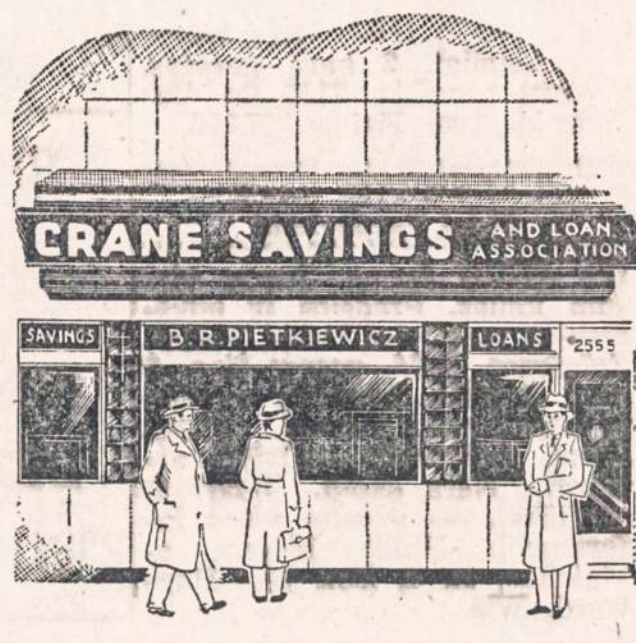
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai DIDELIS PASIRINKIMAS Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc. 2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711

Genevė Sakalauskaitė-Dovgin GROŽIO SALONAS

5916 So. Normal Blvd. Tel. ENglewood 4-9055

Kelis metus išdirbusi pirmiausiose grožio salonuose, Sakalauskaitė-Dovgin atidarė savo Grožio Saloną, kuris yra moderniškai įrengtas. Sutauso plaukus ir atlieka kitus su veido grožiu susijusius darbus.

Apdraudžiam iki \$10,000.00

Mokam 3% dividendų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street

B. R. PIETKIEWICZ, President and Manager

"Naujienu" Gegužinė

Sekmadienį, RUGPIŪČIO 19 D. LIBERTY GROVE PARKE Willow Springs, Ill. BUS GERA MUZIKA SOKIAMS

DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 8, ILL. Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 1 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Skaute: Yards 7-7381.

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija DIRBTINŲ DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos. OLYMPIC 2-3740 4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai DIDELIS PASIRINKIMAS Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc. 2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711

Genevė Sakalauskaitė-Dovgin GROŽIO SALONAS 5916 So. Normal Blvd. Tel. ENglewood 4-9055

Kelis metus išdirbusi pirmiausiose grožio salonuose, Sakalauskaitė-Dovgin atidarė savo Grožio Saloną, kuris yra moderniškai įrengtas. Sutauso plaukus ir atlieka kitus su veido grožiu susijusius darbus.

Apdraudžiam iki \$10,000.00 Mokam 3% dividendų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2555 West 47th Street B. R. PIETKIEWICZ, President and Manager

"Naujienu" Gegužinė Sekmadienį, RUGPIŪČIO 19 D. LIBERTY GROVE PARKE Willow Springs, Ill. BUS GERA MUZIKA SOKIAMS

DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 8, ILL. Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 1 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Skaute: Yards 7-7381.

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija DIRBTINŲ DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos. OLYMPIC 2

Skaitytojų balsai

LAIKAS TIKRAI SUSIRUPINTI

Rašo Leonas Mockevičius

Visi geros valios lietuviai, kur jie bebūtų, tremtyje įvairiose pasaulio kraštuose ar okupuotoje tėvynėje, su išsilgimu laukia tos dienos, kada okupantas - bolševikas bus išvytas iš Lietuvos ir visos nuosėnos Lietuvai priklausios žemės su jos gyventojais, bus suvienytos į vieną nedalomą kūną - laisvą demokratine valstybę. Reikia tikėtis, kad tas laikas ne taip jau toli ir tikrai ateis; bet ar visi mes iš širdies to norime ir ar rimtai ir objektyviai žiūrime į ateitį su tikru pasitikėjimu, kad atsikursioje Lietuvoje, neskiriant luomo, tikybės, mokslo ir politinių įsitikinimų visi žmonės laisvai galės jaustis ir būti lygūs tarp lygių.

Jau ne nuo šiandien skaitome pvz. lenkų, vokiečių ir kt. spaudoje, kad mūsų artimiausieji kaimynai, lenkai ir vokiečiai, kas kart vis žūliau reikalauja nepagrįstų pretenzijų, savindamiesi nuo senovės Lietuvos priklausiančias sritis, miestus ir jų apylinkių žemes. Štai lenkų spaudoje ir tremtyje reikalauja Vilniaus ir jo krašto melagingai išvedžiodami, iškreipdami istorinius dokumentus ir faktus, apgaudinėdami viešąją opinią, kad Vilniaus miestas ir jo sritis priklauso lenkijai. Ties šiuo klausimu ilgiau nesustosi, nes lenkų grobuoniški kėsai į Lietuvos teritoriją mums yra gerai žinomi ir ne šio straipsnio uždutis šį klausimą gildinti. Pakalbėsim čia apie kitą opų reikalą. Noriu dar kartą išskirti viešumon klausimą, kuris ypač paskutiniu metu, pasidarė aktualus ne tik mūsų visuomenėje, spaudoje ir mūsų organizacijų viršūnėse, bet ir vokiečių spaudoje, įvairiose "zeitungose". Tenai įrodinėjama, kad Rytprūsiai ir Klaipėdos kraštas esą vokiški, apgyvendinti vokiečių žmonėmis ir visą laiką priklausę Vokietijai.

Norisi paklausti: kas realiai yra daroma ALT, VLIKE ar MLT-boje, kad įrodžius visai lietuvių tautai, kur jos nariai bebūtų ir kitataučiams, jog visos Lietuvos priklausiančios žemės sritys ir jų gyventojai yra nedalomos vienetos, kaip tai: Rytprūsiai ir Klaipėdos kraštas, ir kad nėra lietuvių iš lietuviškos žemės sklypo, kuris būtų atstumas nuo vieningo darbo dėl nepriklausomos Lietuvos atstatymo su visomis jos žemėmis?

Turime Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą - VLIKą, kuris sudaro Lietuvoje veikusias ar naujai tremtyje įsikurusias partijas bei organizacijas. Taip pat, atsidūrę tremtyje, daug mūsų brolių, Mažosios Lietuvos gyventojų, sukūrė savo organizaciją su vyriausiu organu Mažosios Lietuvos Rytą. (Turkime galvoje ne tik Klaipėdos kraštą, bet ir Rytprūsius). Šitie mūsų broliai mažlietuvių jungiasi kovon su didžlietuvių, siekdami vieno ir to paties tikslo - atstatyti Lietuvos demokratine, laisvą valstybę su visomis jai priklausiančiomis žemėmis. O mūsų mielieji viršūnė jie su stumia šalin, lyg patėvis ne savo vaikus. (Vokietijoje, 1949 m. kovo 23 d. "Minties" 32 nr. buvo išspausdintas: Viešas Penkių Vliko Grupių Pareiškimas, su memorandumais ir nutarimais, apie išleidimą M. L. T. atstovų (VLIKE). Ir po daug kalbų, gražių ir karčių teisybės žodžių, spaudoje ir visuomenėje keliama reikalavimų ir memorandumų, visvien M. L. T. atstovai VLIKą nebuvo ir nėra išleidžiamas.

Subyrėjus bolševikiniam imperializmui, visos okupuotos valstybės ir tautos atgauso savo laisvę ir nepriklausomybę. Sienų klausimus spres didžiųjų valstybių vyrai ir jas nustatė. O ką pasakysime mes, atstovai liudyti ir ginti savo Lietuvos valstybės sienas? Ar ginsime istoriniai, juridiniai ir etnografiniai priklausiančias lietuvių tautai sienas, ar pasitenkime vien Kauno gubernija? Ar nepaikiš mums pačių surašytus raštus ir dokumentus koks nors "memelanderis" po nosim: kad štai, ponai, savo laikų jūs patys atsižadėjote Mažosios Lietuvos, neišleidote jos atstovų į Vyriausią Lietuvai Išlaisvinimo K-ą, skyrėte ją visą, laiką nuo Didžiosios Lietuvos, kaip ne jums priklausiančią -

Vilniaus Valst. konservatorijoje iškilmingai paminėta Muradelio operos "Didžioji draugystė" trietas. Pranešimą padarė konservatorijos direktoriaus (Jurgio Karnavičiaus) pavaduotojas K. Černecov. Po paskaitos sekė koncertas. Atlikas Sostakovičs, vaikai, Tallat Kelpšas kantata apie Stalina, Vainiūno rapsodija ir Čaikovskio V simfonijos daly.

D. Fedorovič - LTSR komuna linio banko vedėjas rašo apie atleidžiamus kreditus privačiai statybai.

Jonavos baldų fabriks gavo garbingą užsakymą pagaminti baldus Maskvos universitetui. Be to, 700 kėdžių Maskvos valstybinei konservatorijai.

6-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.-PENKTAD, RUGPTUČIO 3, 1951

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

PERSONAL

Asmenų Ieško

NORĖČIAU susipažinti apsidėmimo tikslu vaikina ar našlį tarp 40-55 metų. Esu pusamžė našlė, neblogai atrodau. Kas užinteresuotas, rašykite į "Naujienas" 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Box 3316.

FOR RENT - Rendi

LIGHT housekeeping kambarys. Privatus įėjimas. Naujai išdekoruota. Tel. RELIANCE 5-0997.

ISNUOMOJAMOS CABINS. Nakčiai arba ilgesniam laikui. Gražioje apylinkėje, geras žuvalvimas.

RALPH G. EVANS Moon Valley Resort Highway 78, Merrimac, Wis.

NUOMOJAMOS vienas furnished kambarys su arba be valgo. 4631 So. Washenaw. Antrame aukšte iš priekio.

ISNUOMOJAMI 2 furnišuoti kambariai. Naujai remontuoti. English beismontas. 1916 Hamilton St. Tel. CRRawford 7-6387.

todėl ir dabar neturite teisės apie šį kraštą kalbėti? Argi ištikrųjų jį šita linkme einama ir to norima, kad M. L. va ir tas gražusis pajūris Lietuvai netektų? Tikrai laikas šiuo klausimu kam pridera susirūpinti.

Mūsų visų lietuvių turėtų būti vienas tikslas ir šūkis: Lietuva laisva demokratine respublika su Vilniumi, Klaipėda ir Rytprūsiais!

(Geras žingsnis šioje srityje jau padarytas: Mažosios Lietuvos Tarybos atstovai įėjo pilnomis teisėmis į Vliko Vykdomąją Tarybą. Reikia tikėtis, kad po to seks kiti žingsniai ta pačia kryptimi. —Red.)

Žinios iš paverptos Lietuvos

Šios žinios buvo paskelbtos komunistų leidžiamuose laikraščiuose

STUDENTŲ RATELIAI

C. Vikšraitis Vilniaus universiteto studentų mokslo ratelių valdybos pirmininkas rašo apie ratelius. Pirmieji rateliai atsirado 1946 metais. Daug iš jų ratelių studentų yra dabar universiteto dėstytojai. Pvz. asistentai - Polukordas, Jankevičius, Burkauskas, Barzdaitis, aspirantai - Skliarinskas, Skruibis ar Krutulytė, Bardžius ir kt. Malachovskis tapo net Mokslo akademijos bendradarbis ir netrukus gins disertaciją iš biologijos.

1948 metais buvo 37 rateliai su 300 studentų, 1951 m. yra 56 su 1,400 studentų. Rateliuose aktyviai dalyvauja prof. Matulis, Būčas, Slavenas, Budrys, Žiugžda, Girdzijauskas ir kt.

Ekonominės fakulteto studentai tiria Lietuvos žemės ūkio perorganizavimą kolchozais. Pvz. stud. Šeputis rašo apie kolchozų sustabinimą, Jablonskis - gyvenvietių steigimą. Istoriniai-filologiniai fakulteto studentai Kausaitė, Beržinskaitė, Lankutis, Kondratas ir kt. tiria revoliucinius Lietuvos istorijos momentus. Pernai buvo suorganizuotos 6 mokslinės konferencijos. Geresni ratelių nariai įtraukiami į Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugiją, jų jau ten yra 200. Tačiau jų ratelių darbuose dar per mažai bolševikinės kontrolės.

1951 m. kovo 28 d. Vilniuje mirė po trumpos ligos prokuroro pavaduotojas Bronislav s. Michailo Bodek, g. 1899 Vozgelskių kaimė, Ukmergės aps. 1915 dirbęs Putilovo fabriks Petrapilyje, istojęs ir raud armija, 1918 į komunistų partiją. 1924 ČK narys, 1940 atvykęs į Lietuvą. 1944 m. paskirtas Lietuvos prokuroro pavaduotoju. Daugelio bolševikinių ordinų kavalierius. Laidojamas labai iškilmingai. Kūnas išstatomas klube.

6-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.-PENKTAD, RUGPTUČIO 3, 1951

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė - Pardavimui

Jeigu norite parduoti ar įsigyti bet kurią nuosavybę - namą ar žemę, išnuomoti butą, apdrausti savo gyvybę bei sveikatą, kreipkitės į maną kontorą. Reikalaujame mūsų nuosavybių sąrašą

2405 WEST 51st STREET Western Ave. ir 51st gat. kamp. Tel.: Prospect 6-7238

Cia pat sutvarkomi nuosavybės, pilietybės bei imigracijos dokumentai, parūpinama paskola, atliekami vertimai ir teikiama kitokia kalbinė bei administracinė pagalba.

DARBO VALANDOS: nuo 9 iki 6:30; šeštadienį nuo 9 iki 2 val. J. KUTRA REALTY

NAMAI PIGIAI 2510 W. 69th St. 3 butų mūrinis namas.

928 W. 35th Pl. 6 butų mūrinis namas.

2113 S. Halsted St. taverna ir "ooming house".

Dėl susitarimo telefonuokite savininkui po 7 val. vakarais. Grovehill 6-7451.

PIRKITE TIESIAI IS SAVININKO

70 akrų farma Wisconsin valstybėje, netoli Rhineland. Yra didelė barnė, namas laiveliams, 2 botai-laiveliai, ir 2 gražūs kaedžiai ant pat. ežero kranto.

Gera vieta vasaros rezortams. 45 akrų dirbamos žemės, likusieji miškas su geru materiolu. Informacijos šaukite: DANUBE 6-9754 arba 3113 S. Halsted St., Chicago, Illinois.

9 KAMBARIŲ kampinis namas, karštu vandeniu šildomas, naujas automatinis vandens šildytuvai. Modernus, naujai išdekoruotas, 2 prausyklos, didelis skėpas ir skalbimui tubs. Garažas. Gerų pajamų nuosavybė. 50 pėdų pakraščio. 1534 W. 62 St. Tel. PROspect 6-3831.

PALOS APYLINKĖJE

Provincijos namai ant 5 akrų žemės, 2 aukštų mūrinis namas, 6 dideli kambariai, išsklota kaulais. Cerpių virtuvė ir 2 prausyklos. Uždaryti gonkai. Combinacija sieteliai, deep, frezė. Namukai arkliams, vištininkai, etc. Arti mokykla ir transportacija. Nori greitai parduoti už \$22,500. Savininkas Worth 344M-1.

PARDUODAMAS 4 butų 2 po 4 ir 2 po 3 kambarius, mūrinis garažas, stokeris, garo šiluma, netoli 71 ir California, moderniškas namas. Kaina \$32500. Atsišaukite G. WASLO, Wentworth 6-4837. 911 W. 59th St.

4 BUTŲ: 2 po 4 ir 2 po 3 kambarius mūrinis namas. 2 karų garažas. Namai apie 24 metų senumo. Netoli 72 ir Fairfield. Stokeris ir karšto vandens šiluma. Kaina \$26500. Atsišaukite. WASLO, Wentworth 6-4837. 911 W. 59th St.

MŪRINIS namas 4 po 5 kambarius, stokeris, garų šildymas, 40x125 pėdų lotas. Dvigubilagai, sieteliai. 2 karų garažas. Agentų nereikia. 7116 So. California Ave. Kaina \$27,000.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

120 AKRŲ farma. Juodu viršum kelias. Pradžios ir aukštesnioji mokyklos busas. Paštas. Telefonas. REA power line. 2 geri sūniai, bėgantis vanduo name. Barnė, pieninė, \$5600. Javai, mašinerija, galvijai atskirai. Nėra skolo. Rašykite angliškai, - gausite visą informaciją. Phillip Morris, savininkas, R. 4, Box 74, Hayward, Wis.

RESORTS - Kurortai

MODERNUS AAA REZORTAS PRIE gražaus Minnesota Lake Vermillion. REA power line. 2 geri sūniai, bėgantis vanduo name. Barnė, pieninė, \$5600. Javai, mašinerija, galvijai atskirai. Nėra skolo. Rašykite angliškai, - gausite visą informaciją. Phillip Morris, savininkas, R. 4, Box 74, Hayward, Wis.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI labai pigiai salūnas, 3 butai ir lotas. Kreiptis pirmame aukšte užpakalyje. 4516 So. Washenaw Ave.

PARDUODAMA maisto krautuvė. Pilnai įrengta. Biznis išvystytas per 20 metų. 3 kambarių flatas, porčius ir beismontas. Renda nebrangi. 4426 So. Hermitage Ave. Tel. Virginia 7-0345.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė, geras biznis. 17 metų išteigta. Visi 5 kambarių rakandai. Išvažiuoja iš miesto. 5545 South Winchester.

TAVERNA 63 ir Western apylinkė. Nepaprasta proga senesniems žmonėms. Puikiai įrengta virtuvė. Žinoma kaip skanaus maisto vieta. Pėsčiola tik ribotam laikui. LAFayette 3-8749.

Parduodama grosernė, mėsos ir likerų krautuvė, 4 gyvenimui kambariai. Bendros metinės pajamos \$80,000. Wm. and Mary Quality Food Store, Wonder Lake, Illinois.

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

A RECENT DIRECTIVE FROM THE EXECUTIVE OFFICE OF THE PRESIDENT, OFFICE OF DEFENSE MOBILIZATION STATES IN PART;

"It is now evident that the supply of metal working tools which are basic to achieving our production goal is inadequate. Military (MDAP) basic industrial expansion and defense Supporting program will be further delayed unless this program is speeded up."

SEE VAN NORMAN TODAY FOR A JOB THAT CAN HELP THIS PROGRAM AND BUILD FOR DEFENSE

IF YOU ARE INTERESTED IN A GOOD PLACE TO WORK, PAID HOLIDAYS, PAID VACATIONS, GROUP INSURANCE, OVERTIME WORK AND ARE EXPERIENCED ON ANY OF THE FOLLOWING

- TURRET LATHE
- FELLOW GEAR SHAPER
- ENGINE LATHE
- MILLING MACHINE
- RADIAL DRILLS
- HORIZONTAL BORING MILL

APPLY PERSONNEL DEPT. BETWEEN 9 A. M. AND 12 NOON OR WRITE TODAY FOR DETAILS AND APPLICATION

VAN NORMAN CO.

3640 MAIN STREET

SPRINGFIELD, MASS.

ATTENTION! MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN

FOR THE DESIGN AND DRAWING OF PORTABLE TOOLS Can use men with limited training Steady employment in modern air conditioned office INDEPENDENT PNEUMATIC TOOL CO. Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ 753 Claim St., Aurora, Ill. Aurora 27601

MECHANICS

Must have experience on construction equipment

STEADY WORK

Excellent salary. Pleasant working conditions

See "RED" 1424 W. OHIO ST.

REIKALINGAS

BUČERYS

Kreipkitės

NEW LIFE

DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

Outstanding Opportunity

FOR TRUCK DRIVER

AND HANDY MAN

Good working conditions Top wages for top men.

APPLY NU-WAY 655 N. KEDZIE.

MILLWRIGHT

MUST BE EXPERIENCED

STEADY WORK

Excellent wages. Employee benefits.

GENERAL FELT PRODUCTS CO.

VI 7-7600

GENERAL CARPPENTER

STEADY WORK

for WEST SIDE HOSPITAL

LaWndale 1-1710

BUS DRIVERS

Experienced. Age 30 to 40 Suburban Transit System 5800 W. 95th STREET

BARBER 1st CLASS, experienced. Good working conditions. Nice clientele. Top salary. Good tips. Anthony Pospisil, 6714 W. 16th St. Berwyn, Ill. Stanley 8-8414.

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

AUTOMOBILES - TRUCKS

Autai ir Sunkvežimiai

MID WEST THE CAR CORNER

drauda. Mid West pareigūnai taip parenka automobilius, kad pirkėjas bent dvejus metus neturi jokių galvos skausmų.

1950 DODGE \$1445.00

1950 CHEVROLET \$1345.00

1950 FORD \$1345.00

1951 BUICK Below List Price

1951 PACKARD \$700 Below List Price

1950 PONTIAC \$1895.00

Taip pat 125 parinktiniai karų bargaiai 1946 ir 1949 m. modelių

Skubėkite į MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės.

2201 So. Michigan Avenue

Kasdien atdara iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

HELP WANTED-FEMALE

Reikia Darbininkų

Want a Steady Job? GOOD FUTURE?

PLEASANT WORKING CONDITIONS? CONGENIAL SURROUNDINGS? THEN COME TO THE

RODDIS CO. WE NEED FILE CLERK

Also to do General Office Work

5 Days - 40 Hours MODERN OFFICE PLEASANT WORKING CONDITIONS

APPLY 3865 West 41st St.

EXPERIENCED STENOGRAPHER AND GENERAL OFFICE WORK

AIR CONDITIONED MATURED Woman. SI 2-7410

SWITCHBOARD-typist -small office. 5 day week. Located 15 St. between Ashland and Blue Island. Phone Mr. COWAN.

MONROE 6-3977.

ŠEIMININKES reikia. Puikūs namai. Turi mlyti vaikus. Commodore 4-5548.

FURNITURE - FIXTURE Reikia Rakandu

Savo Virtuve

arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė-kreditas. HEmlock 4-3200

DĖL PARDAVIMO Degamas gazas ir anglių virtuvės pečius. Mažai vartotas. P. Nausiedas, 841 West 33rd Place, YArds 7-8534.

VISI SUSIPRATĘ LIETUVIAI SKAITO "NAUJENAS"

AUTOMOBILES - TRUCKS

Autai ir Sunkvežimiai

MID WEST automobilių yra geriausi jūsų piniginei.

Mid West, per 34 metus teisingai prekiaujusi Michigan Ave., parduoda pigiau, nes ji pati ir finansuoja. Pirkdami pasitikėjimo vertoje Mid West, išvengiate finansų įstaigų sukeltų rūpesčių. Mid West automobilių užtikrinti 90 dienų patarnavimų, kad pirkėjas bent dvejus metus neturi jokių galvos skausmų.

1950 DODGE \$1445.00

1950 CHEVROLET \$1345.00

1950 FORD \$1345.00

1951 BUICK Below List Price

1951 PACKARD \$700 Below List Price

1950 PONTIAC \$1895.00

Taip pat 125 parinktiniai karų bargaiai 1946 ir 1949 m. modelių

Skubėkite į MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės.

2201 So. Michigan Avenue

Kasdien atdara iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

HELP WANTED-FEMALE

Reikia Darbininkų

Want a Steady Job? GOOD FUTURE?

PLEASANT WORKING CONDITIONS? CONGENIAL SURROUNDINGS? THEN COME TO THE

RODDIS CO. WE NEED FILE CLERK

Also to do General Office Work

5 Days - 40 Hours MODERN OFFICE PLEASANT WORKING CONDITIONS

APPLY 3865 West 41st St.

EXPERIENCED STENOGRAPHER AND GENERAL OFFICE WORK

AIR CONDITIONED MATURED Woman. SI 2-7410

SWITCHBOARD-typist -small office. 5 day week. Located 15 St. between Ashland and Blue Island. Phone Mr. COWAN.

MONROE 6-3977.

ŠEIMININKES reikia. Puikūs namai. Turi mlyti vaikus. Commodore 4-5548.